

Writer Cultural magazine

به‌ره‌ف چوار سالیا ژیی گوڤاری

پیرۆزه

Pîroz be

گوڤارا نقیسه‌ر
مجلة الكاتب
ثقافية، أدبية

نظير علي Nazeer Chembahivy

72

ره‌وشه‌نبیری، ویژەیی

25/7/2025

Kovara Nivîser
Kovareke Ruşenbiri, wêjeyî êliktroni ye ji Layê gurûpa Nivîskarên Kurd ve di ête weşandin

Hat çar salî ya
jiyê kovarê

المجلة دخلت
السنة الرابعة

ئیمتیاز و سه‌رنقیسکاری گوڤاری: نه‌زیر چه‌مباهیقی
Îmtiyaz û Sernivîskarê kovarê: Nazeer chembahivy
صاحب الامتیاز و رئیس تحریر المجلة: نظير علي

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فەرمی و دەستێردایە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

نقیسین: نه زیر چه مبا هیقی

سه رگوتارا گو قاری

پاشقه مان دنا قبه را هوف و مروقبوونی دا

په یقا کیم نه ته وه یان نه ته ویڤ بچوک، ئەف توندپره وی و گوته دئیتە ب کارئینان
 تنی دناف وه لاتین پاشقه مایی و هوف و و کال فام و بی هس و نه زان و پر
 که ربو کین و سته مکار دا، دئیتە ب کارئینان دناف وه لاتین یاسا لی کوره و مری و
 مافین مروقان دناف دا به رزه بویی و وندا کری، یین پر ناخ نه ساخ و مهژی و شک و
 نه زه زی و قه بیل نه کرنا پیکه ژیان و لیبورینن و خوسه پاندنی دا ههیه، ژبه ر وی
 یه کی دبینن نه ئارامی و برس و ترس و بی دادی هه رده م یا دناف دا، یی
 پاشکه فتی ده می بواران دا، پرانی و وه لاتین روژه هه لاتا نا قین هه لگرین ئەقی ئیشا
 کوژه کن، نه شین ئەقی هژمارن لابه دن و بین وه کی وه لاتین روژ ئا قا پیکه ژیان و
 گیانی لیبورینن ئا قا کن ل ژیر دروشما مروف هه می وه ک یه کن د دلوقانی و مافان
 دا و ئەرکی مروقبوونی په یدا کن، ئەف جیا وازی و توندپره وی تایبه ت یا دناف
 وه لاتین ناف موسلمان دا مینا دا گیرکه ریڤ ئا خا کوردستانی ب زوری و پارچه کرنا
 نه ته وه کی نه ژ ئەوان کیمتر ژ هه می لاقه، دیسان هه قریا مه زه به بی دناف ئیک
 ئولی دا ئەو ژ موسلمانین سونی و شیعی بو نمونه تورکیا موسلمان وه لاتن خو
 ل سه ر ئا خا کوردین موسلمان یا ئا قا کری و عه ره ب و فارسان ژ هه ر وه سا و
 پیکه پیکولا ژنا قبه رنا کورداتیا کوردا دکن ب ری کین کوشتن و کاقلکرن و
 برسیکرن و زیندانکرن و چولکرن هتد؟ ئینکارا هه بونا کوردا دکن ب هه می
 ری کین ژنا قرنن، زولما خو دکن پاراستنا ئاسایشا خو یا نه ته وی و داخوازی و
 خه باتا کوردا ژبو مافان ل تیرو ر قه له م ددن، وه سا هزر دکن نه مانا کوردا ئارامیا
 هه بونا وان...

(رڤيا دلى)

خودايى دا ژين ژ ئاقى ئاف و ههم ژين
ههم دوو پيڤهات ژقى ئاقا ئاقاب قين
دبت به ههشت كو تينه بوون نه كيشى و كين
ببى رهنگى تهف رهنگه كى دكه ته شين

قته نه حه باند دلداريى يا نه دلى
دل ب سالوخت دهريايه و دوخ ژ شلى
نقومنايت دقى دهرياي نه ژى جلى
لهو يى دكه قته بهر پيلان دچت ملى

د ناچه ندا ته و هشى ئه و مهنده هوش
بى دل وهك دار لهر پيلان دكه ته جوش
بقى رهنگى ههر كه سى هات هوشا وى كوش
ههر تيهنويه يى ژ بلقان دكه ته نوش

هاتيه گوتن ئهف گوته ژ كال و پيران
چ نيچيرقان نيچيرناكهت چ نيچيران
دوو نيشانان ناگريتن ئه و ب تيران
ب رڤيه كى دل دى كه قيته زنجيران

هه لبه ستقان

م. رزگار محمد ئه مين

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

کجا شه رڤان

سه رى بلندكه ئه ى كجا شيرا
كجا عه گيد و وان مه رده ميړا
بته سه ربه زه كورد كوردستان
نه فيا شيخ سعيد ته خه بات گيرا

ته خه بات گيرا لهه رچار پارچا
دژى نه ياريڼ هه روه كى هرچا
هزاران شه هيد ته كرنه قوربان
سرودا نازاديڼ هه ر ته فه دگيرا

گاره و مه تين بوته خه مگينه
چاڤيڼ مه هه ميان بوته بگريڼه
كوردى پوژهه لات لگه ل پوژئاڤا
باشورژى لگه ل وان گازى فه گيرا

ته دل شه وتاند بوان چاڤيڼ گرى
بيرو باوه رم توقه د نامرى
سه رى بلندكه ئه ى كجا شيران
ناقى ته گه رپا لهه رچار كنيرا

هه لبه ستڤان

م. عزه دين بابى ميڤان

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da (المجلة رسمية و مرخصة)

گولا من

دهمى سپێدهو ئێقارا ئەز ته دینم
چيروكا من و عه شقاته قه دهینم
دئ بێژم خوزییت ئەوان جار و بارا
تو بزانه مریدو ئیخسیری ته بوم

من یا چه شته کری قه ت لێقه نه بومه
ژیی خوه هه میی چجار به رزه نه بومه
دعه شقاته دا ئەز ئیخسیرو به نده بوم
باش بزانه هه ری لسه ر سوزا خوه مه

گه لو چبکه م فه له کئ چه رخه کا لێدای
سینگئ من هندی ده ریایه یئ قه قوتای
ئیرو ژیان لمن کریه ره ش و تارى
گولا من نه چرمسینه دحه ودئ دا

خوزییا را ده یلم بو وئ عه شقا من
دگهل ته کری شرین و سور گولا من
چ جار نه یئ په شیمانم گول نه سرینئ
گهل ته بم تا ئاخئ راده ن سه ر گورئ من

هه ر گه هینه رێکا من و ته قیایی
سه ری دانین قینا مه ییکقه قیایی
سوزو په یمانان بو مرئ به رناده یین
دئ ژمن و ته گرن ئەف جیلئ مایی

هه له ستقان

م. وهلات کوردی

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

نه فرهت

هه لبه ستقان

م. خورشيد توفيق باكوڤى

گهر كوّماتهى

كوپى سىرى و

كه قر و زناڤىن مه تىنى و

كىرى گارهى زمان هه بان

دا نه فرهتا ل بىوژدانى قى ده مى كه ن

دا نه فرهتا ل خوڤان قله و پىك و بهرسىنگىن

جوان و پوخ و سىپكه ن..

دا كه قرىن خوه ل ژىر پىن هه سپىن

داگىركه ران كه نه قولاكان..

كونج و نه وسك و شكه فتىن خوه

بو گه ندهل و گه ندهلكاران كه نه زىندان.

گاره و مه تىن،

ئه زمر و هه لگورد و سه فىن

داكه ن گازى و كه نه هاوار

بژىت سولتانى دادى و

بژىت شهيدا و ئه قىندارى كوردىنى و

بمرىت زوردار..

بمرىت زوردار.

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da (المجلة رسمية و مرخصة)

خاتینا من....

ژ پیتان هه میان

من چه ز ژ

ئیکی کر!

پینووسی من ته نها

دزانیت ناڤی ته

بنقیسیت!

ژ وهلاتی ته هه میی

من چه ز ژ ناڤی

گوندی

ته کر!

ژ هه ر چار وهرزین

سالی

من چه ز ژ وهرزه کی کر!

تو دزانی بوچی؟

ژ وان پرچین دریژ

من چه ز ژ پرچا

کورتکر!

ژ به ژنین بلندۆ زراف

من یا ناڤنجی

دقییا!

ژ کراس و فیستان و

له وهندیا

من چه ز ژ رهنگی

زه ری کر!

ژ باغ و بستانان

من دو سیف

قیان!

ژ وان هه می گولان

من چه ز ژ رهنگی

سور کر!

ژ ئاڤا روو بارو کانیا

من چه ز ژ رووندکین

چاقین ته کر!

ژ په یقین عه شق و

قیانی

من دلی ته

هه لبرارت!

ژ خه مل و جوانیا

کوردستانی

ب تنی من چه ز دیمی

ته یی جوان کر!

هه لبه ستقان

م. ناجح بیجانی

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

...ئەز یی وەرایم...

ژ ژیانى توڤره مه ،زیده توڤره مه
و ژ هه بوونى تیرم ، زیده تیرم
و ژ مرئى دودلم ، زیده دودل
و ژ ته بییهیقى مه ، زید بییهیقى
ئاخ!!!

نئى سیههرا من ژى یا مانديبووى ب دویف من قه
پینگاڤین من ل دویف من نائین ژبهه دهستان
سهري من یی ل ئەسمانا و پئى گازندا دکن
چاڤین من ییت بووینه قه شمهر ژبهه حهزین دلی
عهقلی من یی بوویه ژ کهفته کا بئى دهنگ
ژترسا حهزین دلان

دلی زالبوونا خوه راگه هاند و عهقل چهوساند
ئەز یی ژئیک بژاله و نه ئیکگرتیبوویم
ئەز یی بوویمه ههلامه تهکئى ترس و خهفه تی
بخوه ژ هه بوونا خوه ژى د رهقم
دی وهره من قیدهقه و من بکه ئیک
هه کهر بشیى تو ژى تهقلی من بیه
هیژتا پارچین من بچویکتر نه بووین
ههلبه ستقان

م. عه بدولحه مید مه ندانى

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوقار فەرمی و دەستێردایە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

پێلاو، پێلاو

ئەي پێلاوی ژنه کورده
میژووی خۆت بگێرهوه بۆمان
با نهوهكان بزانی چۆن
خوین پێژا له کوردستان

پێلاویک لیڤه ڤاوه ستاوه
پێ له خۆلی ڤیڤای دوور
پێ له ئازاری ژنیکی کورد
ته نیایی و هاواری بی سنوور

شایه تی مهرگی خاوهنی
له بیابانیکی بی کوّتا
وا به جیماوه، تا بلیت
چۆن ئە نفال کوردی سووتان

با بییته مۆزه خانه یهک
بۆ نه وه کانی داها توو
بلی چۆن ئە نفال کوردی
زینده به چال کرد، بی ڤرتوو
پێلاویکی بی خاوهن

ههلبه ستشان: م. جلال سیتکانی

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

ههلبهستان
م. زهنون سلیقانی

خه مین من

.....

هوین چ لوما ژمن نه کن
هه قال بکه یف و خه من
تو بایی ما ته نه قه دخار
شه قین من هه روه دبورن

ئه و خه مین لسه ر دلیمن
کهس نزانیت حال من
توبایی ماته نه قه دخار
چاره نابن ژانین من

ژبه ر خه ما کیقه بره قم
هه می ژان و که سه رن
توبایی ماته نه قه دخار
خوشیین من نازقرن

دهردی خو ژکیڤه بئرم
قی دنیا یا تری خه م
توبایی ماته نه قه دخار
نزانم دی کیقه جم

72

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

25/7/2025

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فره می و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

ته نشی رئیس ؛

ته نشی رئیس ته رندی
ره وشنا ناف مال و گوندی
بریسه ژ داقیت قینی
توی سهروه را قی ژینی

بریسه ژ داقیت مه رهز
گوری ته بن رهز و پهز
زراف که مویی چویرا
بو بهرگیزیت پسمیرا

بریسه ژ هریا پهزی
داقیت زراف بکه دهزی
خوزیا ل وی مالا تولی
په ریی رومهت گولی

بریسه ژ مویی بزنا
چیکه جانتی و پارزینا
ژبو شقان و بییریا
ئه و کلتوری گوندیا

هه لیه ستقان

م. محمود توفی

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فەرمی و دەستێردایە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

جارین جارن
دەهنوک و ئاڤا تەزی
ل هێره هزر و بیران خۆ لیکدان
چەند رۆژین خۆش و جوان بوون

جارین جارن
دەمێ کە لاندنا دستکا ساقاران
دەمێ مە دخوارن بگەرمی
تامە کە خۆش لدەمەکی نازقەرت

جارین جارن
ئەو دەمێن بوینە خەوئین شریق
قەخوارنا ئاڤا دەنکی تەزی
دگەل عۆفک و هیلە هیلا گوندی

هەلبەستخان
؟ الیاس نەمو خناری

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فەرمى و دەستێردايە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

دەمامک

.....

دەمامک پریه تی له شار،
یهک بۆ شه قام،
یه کیش بۆ شاردنه وهی رو خسار،
یهک بۆ فه رمانگه وهک په ته و
ئینسانی پی دهری ئازار.
یه کیش بۆ جه رگهی بازاره و
ده خاپینی خه لکی هه ژار.
یهک ئه بیته داو بۆ دلدار،
یه کیش بۆ سه ئه نیته وه
بۆ هزر و ئه ندیشه ی بیدار.
هه ر په رژینه ده مامکه
لێل ئه کا لیم رو خساری یار،
بۆیه ئه لیم:
هه زار خوۆزگه م به پار، پیرار.

هه لبه ستقان

م. هۆمه ر نۆریاوی

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

ته گو ئه زى بيم

ته گو ئه زى بيم قى گاڤى
چما تونه هاتي قى ناڤى
ته دل دا به ررم و داڤى
هه.....ما بيژه من تو ناڤى

ته گو ئه زى بيم قى گاڤى
هه ى زراڤى گه رده ن خاڤى
ته دل ئاڤيت تور و داڤى
هه.....ما بيژه من تو ناڤى

ته گو ئه زى بيم قى گاڤى
هه ي ديم گه شى بخوناڤى
ته ئه ز هشتم لبه ر تاڤى
هه.....ما بيژه من تو ناڤى

ته گو ئه زى بيم قى گاڤى
به ريى مى ژدل ناڤى
لبندا ته مام قى ئيڤارى
هه.....ما بيژه من تو ناڤى

هه لبه ستقان

م. باقى هوزان

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

ههلهستقان: م. مستهفا رهسۆل
Helbestvan: M. mstefa rsul

شوینه واری ته نیایی

پردیک بووم بو تو

چۆن دهست گرت بم رووخینی ؟

به ورده خه ندهی ته ر فریوت دام

تاكو ملی خۆزگه كانم بشکینی

ئه م تالاهه تیره چ بوو!؟

بو منت گرته وه !

چرای وه فاداریت بو دانه گیرساندم

له ناو تاریکی ته نیایی جیته شتم

یادگاریه کانتم له سه ره فهی دلم هه لگرتوون

چاوه ری وهرزیکی ترم

کاریزی میهره بانیت زیندوو بیته وه

şuênearî tenyayî

.....

pirdêk bûm bo to

? çon destit girt bim rûxênî

be wrde xendey teŕ firîwt dam

taku milî xozgekanm bişkênî

?!am talawe tîre ç bû

!bo mint girtewe

çray wefadarît bo danegîrsanidm

le naw tarîkî tenyayî cêthêşt m

yadgaryakant m le ser řefey dîlm

helgirtûn

çaweŕêî werzêkî tirm

karêzî mîhrebanît zîndû bibtewe

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

WEK ÇAKÛÇÊ KAWA ME

Wek çakûçê kawa me
Li dij neyar û hova me
Berxwedanek ji nû da
Şer xweş kir îro va me

Me ji nû ve jîn çê kir
Wan bi zanîn û vîn kir
Wan tevde kar û bar kir
Li hemberî neyara rakir

Tola Rizo û Şêxê kalim
Ji dest neyar dinalim
Xwedî şûr û mertalim
Ser Kurdistan dinalim

Dimeşim bo doza xwe
Dikevim l'ser rêya xwe
Hildigirim rext û çekan
Ji boy hilînim tola xwe

Neviyê mîr Bedirxanim
Tucar xwe bişavt nakim
Xwe ji nûve amade kim
Welatê xwe ava dikim

Ez evîndarê jiyanim
Di vê rê de serî danim
Karker û şoreşvanim
Gorî boy Kurdistanim

Ji Dêrikê xweş hatim
Wek zagros Araratim
Ava Minzûr û Feratim
Ji Aryen tê şewatim

Ez newroz û sersalim
Hem jîyan û hem alim
Wekî binefş û lalim
Xwedî xizem û xalim

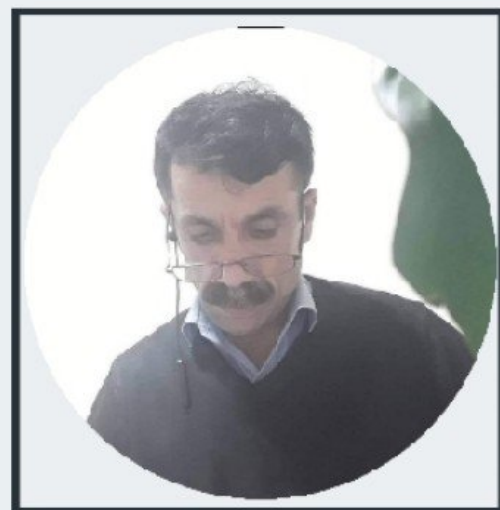
Min feyîz ji gel hîlanîm
Daw û bîrdoz pêk anîm
Wêje Feqîyê Teyranim
Tola Ala rengîn hîlanîm

Neyar sînor asê kir
Me tev tê de bi cih kir
Zilm li ser me xurt kir
Di bin şûr re derbas kir

Şînim bax û bostanim
Bihar hat û zivistanim
Xweş bax û gulistanim
Rohnî bû Kurdistanim

Me sînor tev perçe kir
Halan qîr û hewar kir
Dijminan tarûmar kir
Gelê xwe serfiraz kir

Kurdistan werzê jînim
Ji bo dîlberê evînim
Ez eywan û şaneşim
Dayikek xemrevînim

Helbestvan

M. Mela Bedirxan

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمی و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

🌹 LI BEXCÊ FÊKIYAN 🌹

Gerîm baxçê fêkiyan
Li ber lingan pekiyan

Çûme nav rezê tirî
Min dît hemû bihirî

Li nav çandibûn zebeş
Navik sor in dendik reş

Alîkî xwe gindor bûn
Keçên çavreş li dor bûn

Revîn nav darê sêvan
Hingiv di çû ji lêvan

Vegerîn çûn fistiqa
Gîşkan lîstin mastîqa

Meşîn bin dara gûzê
Li wir kewroşk dibezê

Alîk baxçê hirmiyan
Di nav de pezê mîyan

Givîc melheb û tehwî
Jê dixwe keça sêwî

Hêjîr hinar û zeytûn
Dixwaze mîr û Xatûn

Jê re birin zerdalî
Mîr xwar û xwe da alî

Pêwîste yek şeftalî
Ew yek jî maye talî

Ehmedî pirr westiya
Rûnişt li nav fêkiya

*Helbestvan
M. Fatima Ehmed*

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى و دهستىردايه (المجله رسميه و مرخصه) kovar Fermî û destûr da

Negrî negrî

Negrî negrî periya azadiyê
Negrî gulşepala çiyayê bilind
Negrî serê xwe bilind bilind rake
Hey pilingê çelengê awirbazê

Serî rake xemgînî li te nayê
Heyî ez bi gorî wan reşkeziya
Pêngava teyî pîroz dîrokî ye
Tê bibî Fener fînda azadiyê

Tê bibî ronahiya aşîtiyê
Serî bilind rake keça mîdiya
Ti buyî sembola mirovahiyê
Te dîrok neqîşand biberwedanê

Negrî negrî xemgînî li te nayê
Navê te bela bû li nav cîhanê
Serî bilind bilind rake dilêrê
Tê bimîne navnîşana rûmetê

Heya roja raperîn qiyametê
Wê navê lehingiyê para tebê
Wê navê te li ser zimanê me bê
Tê giyanê rist û helbesta me bê

Helbestvan

M. Omer Şihabedîn

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Ezê baxçekî ji dûrî gund avakim,
Li dora wê tev şîlan û bêyîbûn kim,
Çîwçîwa Çivîka , duxduxa kevoka,
Bi dengê bê miraza ahenga saz kim,

Ezê dodekê lêkim bi dara mazi'
Xwezayê ra nîgar kim bi serfirazî,
Bila metirsin kar xezalên çiyayî ,
Semaya bê deng bigirin bi yek rêzî,

Ezê nexş lêkim,wek bajarê selmastê,
Ezê biçim ba manî mîrê helbestê,
Eşkere bêjim,dil raman vê mabestê,
Tû ronî ke , bila paqij be qirş û qal

Ezê dibistanê lêkim bi doxa dil,
Bila têda nebin şêx malên dil bi kul,
Bila werin dengên çar tîrêjên rojê,
Şîn bibe baxçê min geş be gîha û gul,

Ezê nexşa rê lêkim bi kezîyê xwê,
Bin çiya re heya ber derê baxçê xwê,
Kevokên aram tevan ji re karmend kim,
Bê tirs bê şupê razim gel dayîka xwê ,

Ezê guristaneka bê miraz lêkim,
Çardaxa wê tîrêjên rojê avakim,
Pencê rojê , wekû şûr dilê neyar xim,
Şefaqa vê sibê baxçê xwê gulstan kim,

Semaya bê deng

Helbestvan
M. Dilan Maku

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوڤار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

GOTINÊN TE RÊBERO

Di kuhan de guhar in
Di dilan de cî dar in
Jibo me ew sitar in
Gotinên te rêbero

Tev ronî ronahî ne
Kêfxweşî û şahîne
Dicîde ne li cî ne
Gotinên te rêbero

Dicîde ne tev rastin
Sipî ne şîr û mast in
Mîna hingivê xas in
Gotinên te rêbero

Ilmê te bahr û derya
Pê şîyar bû ev dinya
Li cîhanê zû gerya
Gotinên te rêbero

Wexta dinya bwan hisî
Şîn bûn gulên çilmisî
Wek stêrên biriqî
Gotinên te rêbero

Tu ne dîl û êsîrî
Dil azadî pir jîr î
Serok rêber û pîr î
Bona me ti rêbero

Heya dinya ava be
Jîn jîyan wê rewabe
Tim ser ziman deva be
Ew navê te rêbero

Tu serok û rêber î
Ziv û zêr û cewher î
Tu bi bîr û bawer î
Ji vê dozê rêbero

Helbestvan**M. Hemîd Xanoserî**

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجله رسميه و مرخصه) kovar Fermî û destûr da

PÊNÛS PÊJBERÎ NEYARA

Min pênûsa xwe hilgirte desta,
Derketim se rê, min kire qesta,
Aqilmend, zana, heval û dosta
Wekî ew bo min bibin mamosta.

Vir û derewa eze silikîm,
Hinav kutî bûm hêrsa kilikîm,
Ça kanîke sar bi lez hirikîm
Aqil winda kir û ez çeliqîm.

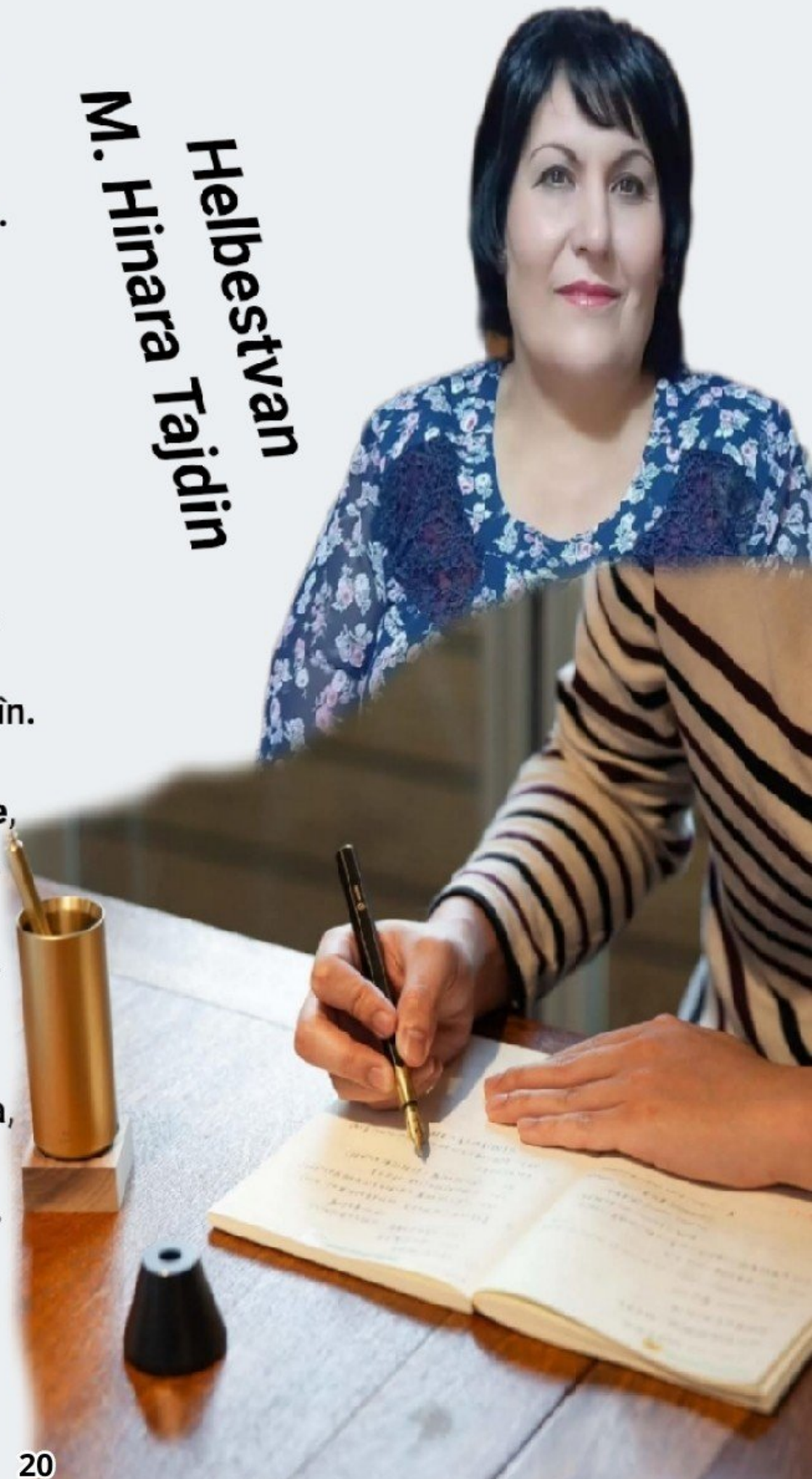
Pênûsê bê zar şîn kir dilbirîn,
Hêsir cot çevên zeytûn dibarîn,
Qulingê hêway menzîl dibirrîn
Deng û sewda wan qet ne seqirîn.

Pênûsam herdem ew çev bi şile,
Çevên reş belek bê Sibhan kile,
Diziqitîne birîna dile
Şikestîye li wê per, bask û mile.

Pênûs pêjberî li pênc neyara,
Ketîye qal, cenga hirçên beyara,
Li nav gerdûnê ew mîna teyra
Distrê azadîya wan dost û yara.

Miraz hasile, rokê bibîne,
Niştîmanêra şa bilorîne,
Li her deverî sînor vekrine
Ala me sê reng bilindkirine.

Helbestvan
M. Hinara Tajdin

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوقار فەرمی و دەستێردایە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

EFRÎN

Tuyî efsana nostaljiyê..
Tuyî bajarê kerb û tînê
Tuyî dilê memo û zînê
Axa teyî sor eyan û kitêb

Tuyî şarê zeyt û zeytûnê
Tuyî cihê kanî û solafê
Tuyî keleha Nebî Horê
Tuyî soza birîn û evîn

Tuyî Cindêris û Mabetlê
Tuyî Şêx Hedîd û Bilbilê
Tuyî Raco û Şeran û Şiyê
Tuyî kelema çavê dijminan

Tuyî qebûl nakê sitemê
Tu yî nehezê bindestiyê
Tuyî xwedyê qehremaniyê
Tuyî dîrokî ji bo serhildan

Tuyî agir û pêtiya nûrozê
Tuyî tîrêja ronahiya xorê
Tuyî didirrînê perda tarîtiyê
Tuyî mizîniya azadî û serbestî

Helbestvan
M. Muhemed Mella

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوڤار فهرمى و دهستىردايه (المجله رسميه و مرخصه) kovar Fermî û destûr da

Çawa :

Çawa rojê lê di da der
Mij û dûman gurgurî
Şa ne bu ew bi gulî zer
Terez li bax zîvirî
Xem û derda zû xwe da ber
Qeder li wî fitilî
Peyda nebu sûr û çeper
Dem û dewran buhirî
Can da bu ber xwe ketober
Hêl û qidûm kulkulî
Ji dest xwe çû bu bê xeber
Hilperikî veçirî

Kî di dî cerg ditevizî
Pûç di bu tevger û hest
Şûşa dilê wî diderzî
Dima bê jar û ew mest
Mûmar d' axibî avdizî
Pêr e di mir kam û qest
Jiyana xweş ji vedizî
Pişt û parsû tev şikest

Wî hîla xwe pir hilanî
Hêdî hêdî hiliya
Xweda yê jor tenê zanî
Dawerivî , keliya
Dermanek li êşê nanî
Pir kes pê re biliya
Merez ji gewrê hilanî
Derd û xem lê civiy
Ev bu dildarê evînê
Wa pela wî weşiya

**Helbestvan
M. Wehîba Îsa**

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Kî di bê horî tune bi çava te di bînim

Li ku wilo bibînim bi rastî wek di xewde

Niza bira tu heyî ne te di xewde di bînim

Îsret maye bi mire carek di te bibînim

Heger bira ku xewnbe

Çava vekim ji xewê mizgînî bê ji mire

hivîyami ji xwedê ji vê xewnê ranebim

Ya bimrim herm gorê ya bira te bibînim

Bimînim ez û wê bi hev re heta sibê

Mi çav vekir ji xew dinya li me bû sibe

Daxwaza mi hate cî pêre mam we şevê

Mi wilo dî di xewde xewna minî nîvê şevê

Gul zar dîlbera mine

bûm mirîdê bejna wê di xewde yara mine

Sor û sipî herdû dêm bejin zirav wek rimme

Ketim buhiştî rengî paxil baxê sosine

Ketim nav baxê gula gul hatine çinînê

Ji ber bîna gula ser xweş ketim lê dînê

Min destê xwe di peland digerîyam li sêva

Wêndabûm di navde dikm nakm nabînim

Şimamokin di paxilde nû gihane bi xwedê

Bi tama sêv û xuxa di şêrînbûna hingvde

Helbestvan

M. Mûsa Ahmed

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوکار فهرمى و دهستيردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

KURD BÛN Dijware.....

Cîhan himberî me çima wisa bê xem û sarî,
Bala xwe nadî êş-êşûkên dem salan tû carî,
Erş û ezman li ber lûbînên me kurdan lerizîn,
Sist bû xarîte hidimî xubar ser benda barî.

Gelo hûn zanin kurd bûn çiqasî zehmet û zore,
Hertim hedefa neyar û hovên li hewirdore,
Pêpese wan maf parçe-parçe ye welatê rengîn,
Lê gerdûn hêçxem mêze dike bê rehm tirê kore.

Kurd bûn çetine dikşîne êgin gelek dijware,
Tim ber derbane tûne pişt, xwadî bê sî-sitare,
Emir dimeşe li şer, cengan da melûl û xemgîn,
Ji kesekî deng nayê nabezin li me heware.

Hûn baş zanibin kurd bûn ne hêsa, tim berxwedane,
Dunya şaneşîn me ra hêlûna kul û derdane,
Xaka xêr û bêr nade med tovên bereket zengîn,
Hîva çamçirax nakene tevî nûra şemdane.

Ruhê kurdan da heye razayî şêr û şepalek,
Gava heşyar be dibe şoreşvan wêrek û çelek,
Heyf û tola xwe hildide çawa afet rik û kîn,
Bo namûs şeraf dibin fedakar egîd û melek.

Em gelê Arî ji qewmê Ezda û Kardoxîne,
Ku mezin bûne bi lûrîkên dê ofîn, axîne,
Tevî şîrê xwe me didin mêtin ber bi xak evîn,
Gulvede nivşan gîyan û jîyan nekşe wan xwîne.

Bo kurd bûna xwe pirî serfinyaz firnaxe Seyran,
Lê dil dinale seba netew bi xemekî giran.

Helbestvan
M. Seyrana Celad

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمی و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

SERBILINDA KURDISTAN

Tu sembol navnîşanî
Bi heybet û sekna xwe
Tu çî dîke tu zanî
Girêdayî vîna xwe

Femandara bi heybet
Te dîrokek nivîsand
Te şewitand çek û rext
Ji rojê re silav şand

Keça kurd ji wêde hat
Wê binivîse dîrok
Aştîyê bike xelat
Ji bo kal pîr û zarok

Rê hevala Zîlan î
Porxeleka çîya yî
Keça Med û merwanî
Sorgula Kurdistan î

Silav li te bi bara
Nevîya Ristemê Zal
Şopdara heval SARA
Heyrana wê bejn û bal

Wek kawa yê hesinkar
Tîna xwe dide rojê
Bi beyta Zerdeştê kal
Ji bo vê daw û dozê

Dubare silav dikim
Te û rêhevalên te
Beybûn gula rêz dikim
Li oxira rîya te

M. Tahsin Aktaş
Helbestvan

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوقار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

JIYAN DEREW

Pelên dara hewşê
yek bi yek direqisin
li ser kaniya herikbar.
Gula hewşê ya helesor
behna wê ez aşiq kirim.
Dengê pitika dergûşê
şiyar dike jiyanê.
Kalo bi gopalê xwe
derdorê dihişîne.
Dapîr kofiya xwe diedilîne.
Dengê berxik û karikan tê
Ji dûr de distrê bilûra şivan.
Beytikên pîroz ên zêrîn
Dixwînin li ser dara hêşîn.
Hespê bavo hîre hîre.
Dewkula dayo çelqe çelqe.
Teşîya metê rîs dirêse
Tevna etê heqîb dihûne.
Siya mêwa tirî li ser eniya min
nexşên cur bi cur çêdike.
Dengê zarokan tê li kuçeyê
Dilîzin bi darqîtkê, bi heftokê.
Çi diponijim dîsa oy Xwedêyo?
di nav ew qas xweşikiyan de
Dibêjim " Jiyan tu çima derew î ?"

**Helbestvan
M. Amine Pirozخان**

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da (المجلة رسمية و مرخصة)

REWIŞT

Xwedî reftar û rewişte
 di olan de bi hevpişte
 Rêbaz bi sincan re nişte
 êşa zana bê lêmişte
 Çekên birêzan jî xişte
 sûd werdigrin bê nivişte
 Digel rûbaran re tije
 di xewna de di xilmaşte
 Li nava baxan li deşte
 berpirsyarin bi her tişte
 Baran hûr bi xunavê re
 dibarînin li bê weşte
 De wer rûne li tenište
 wek horiyan li buhişte
 Li derdorê rû ferîşte
 xweş hinasin bi sirişte
 Cîh wêrane di şevniste
 lalezarin pirwîn hiş te
 Ewran hevkirt reşî tarî
 baran bihna xweşî rişte
 Em ketin endêşan bi we
 bihna gulan perî geşte
 Baran barî bi xakê re
 keskayî da li her deşte
 Li yaneya wêja resen
 pir pêvilan kir bênişte

Şevbihêrkin bi helbestan
 çand û kultûr arzû pişte
 Bi saz û awaz û mûzîk
 şewlin dirun jan jê kuşte
 Li baxên hozarên gulan
 Jîr bi zanan serperişte
 Ji hertiştî re bû diyar
 bi destan re min go wişte
 Tişteka nema bi hizran re
 nema li min ber û pişte
 Mam hestiyar di vê rê de
 rist pê hevdû dayî rişte
 Peyvên zêrîn hingivînin
 Di barînin bi xweş weşte
 Li ber keviyên şevê de
 tê raza ba bi şev nişte
 Di derçûna demê de çû
 dide hestan jî bi xişte
 Bi lîrandin jînda berbû
 bi awiran re her tişte
 Ma nejbîrek bi bîranîn
 dil bi cergan re da mişte
 Di sawêran de her dijîn
 dide tûrên bi dest xêşe
 Di moran de pêkvejiyan
 buharan evînê rij te

Di herwarê jiyanê de
 ne jîn tevger me jê şîşt
 Cîhan warê evîndaran
 hebûn ji qencan li pêş de
 Enerjiya ji rojê re
 hêza tavê hin di rêşte
 Av û ba çî pirsîn lê te
 ax û axîn bi nifş nişte
 Pirtûk ma cî pirtûxanan
 ragihandin jî dil wişte
 Bidaxwazî her bê hempa
 Perokeyên di nifşan de

Helbestvan
 M. Ejder Îso

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوقار فەرمى و دەستێردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

REHMA Arî....

Min go dilo, çi hewale,
Bese bikî nale-nale,
Ji wê vînê dest jê berde,
Te ra nabe mal û hale.

Min go dilo,bê cîh, warî,
Kêş-kanî yî, ava sarî,
Duxulxulîî, çi gumanî?
Çi dibêje Rehma Arî?

Min go dilo, evîn qeste,
Gula bêhne, rewşa heste,
Bê zar-ziman, êşe sewde,
Dermanê wê rêz, helbeste.

Min go dilo, tu rezîlî,
Qesra terî, bê delîlî,
Hîsê naz da dikewgirî,
Çi ji kî ra bûyî dîlî.

Min go dilo,ma ne wa ye?
Hiş û aqil min bihrya ye,
Eşqa te wek agir hare,
Li serê min, da bela ye.

Min go dilo, tu ruh, canî,
Li sîng û ber, xas-mircanî,
Çima tu wa zerp lê didî?
Him xemgîn, him kelecânî.

Helbestvan
M. Siltana Memê

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

ŞERTA MEKE

Şerta li min meke
Ez ne kê mî teme
Ev karê qirêj meke
Karê tu dikî şerme

Tu şîreta neke li kesî
Rîya te tevda bûse
Veger ji rîya xwî tersî
Neke ev karê terse

Here bipirs ji dirokê
Berî te ez li vir heme
Tu nizanî tu çerdikê
Min ji kesî na xeme

Gava navêje Fere fere
Çete nakin tişkî ji tere
Kurdara nekeve şere
Here here ji kurda biqire

Bese deg û zire zire
Dînû îman te kirê pere
Tu wek mirihê dû kere
Dirivî wek rovî yê zere

Helbestvan
M. Muhamad Alo

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Dengê saza min dilore

Dengê saza min dilore
Ceger û dil xwîna sore

Reşka çava rondik rêje
Rondik rêje xem revêje

Li ser dêma cobare
Dêm sore gulbuhar e

Dengê saza min dilore
Ceger û dil xwîna sor e

Èş û xemê min dihone
Jana dilê min disoje

Ez perî bûm l,çol û çiya
Ji min dizîn canê ciwan

Ez berî bûm l, çol û çiya
Jîna te bo min bû miraz

Xwezî carek tu hatiba
Nava bexçên gulên min ba

Ji bo te dil dikim heyran
Bila ev can bibe qurban

Evîna te dikim destan
Lêdana dil dikim awaz

Helbestvan
M. Sîma Ebdulah

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوڤار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

BAJARÊ BÎRÎNDAR

Birîna te küre pir xedar
Ji ava spî kîye bê par !!
Qamişlo ye, ya stu xwar
Mene em yekin, hewar

Ez aşiqê Nisêbîn
Wek evîna, MEM û zîn
Min naskir, Loqman ê
Xort, ê nav şêrîn

Helbestvan**M. Mehmet gulspî**

Qamişlo evîna bi dilaye
Stirka azadî li hildaye
Pêşeng îlham a, kurdaye
Ewder evîna me teva ye

Îro ez mivan ê, Nisibîn
wir, temen çu bi raperîn
Di cande, vekirin birîn
Min naskir, kesê xayin

Sal not û, dodu bu
Îxanet ji, hûnduro bu
Lidan bî şev û robu
Ruken Ciwan zaro bu

Ez û Ruken, yek heval
Me ava fikir pir xeyal
Dehatuya, gelê hejar
Axaftin bu ew, mijar

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوکار فەرمی و دەستێردایە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Piştî daxwazên wê ji temamkirina wê ew
daxwaz tê qebûlîkirin

ji dest pêka daxwazên wê ve hemû bedewî û
tam xweşî wê di cihanê de kirin

Min tu li vê dinyayê hiştin û min ji jiyana wê
hez dikir lê tu ser bilind bûye

Ji ber ew kesên dîn hiş winda û êş dikişandin
û di hişê wê de winda dibûn

Û bi bedewiya wê û şaş bûne wê dilşewat û
matmayî û matmayî dimîne

Roniya wê û heyvê tijî dikirin û bi destê wê
yên nerm siya wê jiyana xweş dikirin

Û daxwazên wê û mîna şûr e, û çavên
çavnebariya hatiye dest nîşankirin

Û kenê wê dişibihe ember û agirî evîndarên
pêxemberan

Û ji ber wê şêrîniya zimanê wê wek berf û
agire di dilê min de dişewitîne û vedimirîne

Bila Xudanê gerdûnê bi kerema xwe bedewiya
wê zêde bike

Nazikî û nazikî wê bira kerem bike û bi
bilindahiyê hevseng xwe min şa bike

Ez Nizam xwedê xweşikê wê afirandê û
mîna tu kesî din tune be

Li gorî vê daxwazê, ez ê wê ji hev veqetînim
û ji hev veqetînim

Û nermiya wê û bîne wê û tiştî ku hûn
dixwazin bi wê re bigirin heya

Ruh û dilê min û nermiya min û her tişt
matmayî dimîne

Min bigire nav destên xwe û sivik kirina min
giyanê min dikuje

Li rewşa min rehm bike û dilê min ê nexweş
qenc bike û daxwazên Kurdistanîya li welatê
min qebûl bike

Helbestvan: M. Heyder Xelil

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Tu nehatî**Tu bi karû bi xebatî****Tu behcetî tu felatî****Tu can fedayê welatî****Çev man li rê tu nehat****Berf bager zivistane****Dîsa bablîsoka girane****Nade berxê min emanê****Çev man li rê tu nehatî****Ji mir dibêjin li başûre****Ez çî bikim tu ji min dûre****Birîna dayîka te pir kure****Çev man li rê tu nehatî****Min ji bîr kir xewê şeva****Ji xweda hêvî dua lava****Carek jite binin silava****Çev man li rê tu nehatî****Li ser rêya li paş mala****Rûdinê dikevim xeyala****Wesaîtê tênê hemû vala****Çev ma li rê tu nahatî****Helbestvan****M. Reşatê Şemo**

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوقار فەرمی و دەستیردایە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

**Keçika ji Rojava
Hey keçika ji Rojava
Tu ye gula li nav baxa
Carek li min bik silava
Te agir berda hinava
&&&&
Ji Qamişlo ji Rojava
Birêdikim ez silava
Hey delala dê û bava
Hey keçika ji Rojava
&&&&
Tu ye gula li ser şaxa
Rok û heyvî hemî gava
Li ber çava pir xweşikî
Te dilê min da ber daxa
&&&&
Hey keçika ji Rojava
Ronahiya herdû çava
Tu saz û helbesta minî
Gula destê mîr û axa**

Helbestvan: M. Ekrem Omerî

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

کوار فەرمی و دەستێردایە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Dilê Min

Dilê mino loma neke
Binêre va dem li te çû
Bes derewînal xwe bike
Desta berde bes bikev dû

Bihara çû qet nazivrî
Xwer dibe hemî gulên xwe
Di çilmisin her dimirî
Di weşînî tev pelên xwe

Pela ji Darê weşiya
Tucarî nazivrête ew
Av bê wêk Çem û Kaniya
Tucarî şîn nabête ew

Çend bihar bî ev dilê min
Mefa nîne xweşî tev çû
Çend bi fîre ev xwîna min
Bawer bike bê veger çû

Ka raweste ser wextê xwe
Jiyan eve dewr û deme
Tu hilde jor wan destê xwe
Bes bêje vaye ez heme

Çerxa felek tu çemandî
Ey dilê minî tim bihar
Devê Gorê tu gihandî
Komek Hestî pepûk û jar

Helbestvan
M. Bavê Azad

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمی و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

HÊVÎ YA MÎN TUYÎ

Çar kezîya min tuyî

Şox û şenga min tuyî

Xew revîna min tuyî

Barê pişta min tuyî

Soz û doza min tuyî

Deşt û çiyayê min tuyî

Av û zevî yê min tuyî

Hêvîya gelê min tuyî

Kelemê neyara tuyî

Şahî ya hevala tuyî

Ya bi alê xemilî tuyî

Girîyê çavên min tuyî

Kenê li ruyê min tuyî

Qal û bala min tuyî

Gulîstana min tuyî

Pêşeroj a min tuyî.

Helbestvan
M. Bişar Baran

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوقار فەرمی و دەستێردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

MÎN VEGERE

Bê te gelek pir bê halim. Te roj li min kiriye şev .
Tenê mame ker û lalim. Çavê reben na bine xew.
Xirab malim ser di nalim. Derfet nine ez bikim rev.
Benda teme min vegere. Bextê teme min vegere

Helbestvan**M. Muzaffer Culduz**

Ez di nalim bi her çaxan
Wer dûr neçe ji van çavan.
Ne şewtîne dil hinavan.
Ez ne xweşim min vegere.

Eşqa tere amademe.
Ger tu nebî Ez tu neme.
Evîna te bo min xeme.
Benda teme min vegere.

Bê te maye cerg fetisîn.
Dil û hinav tev qerisîn.
Gul bihara min çilmisîn.
Bextê teme min vegere.

Were dostê min bibîne.
Eşqa te tev êş birîne.
Tu zehmetî wek te nine.
Benda teme min vegere.

72

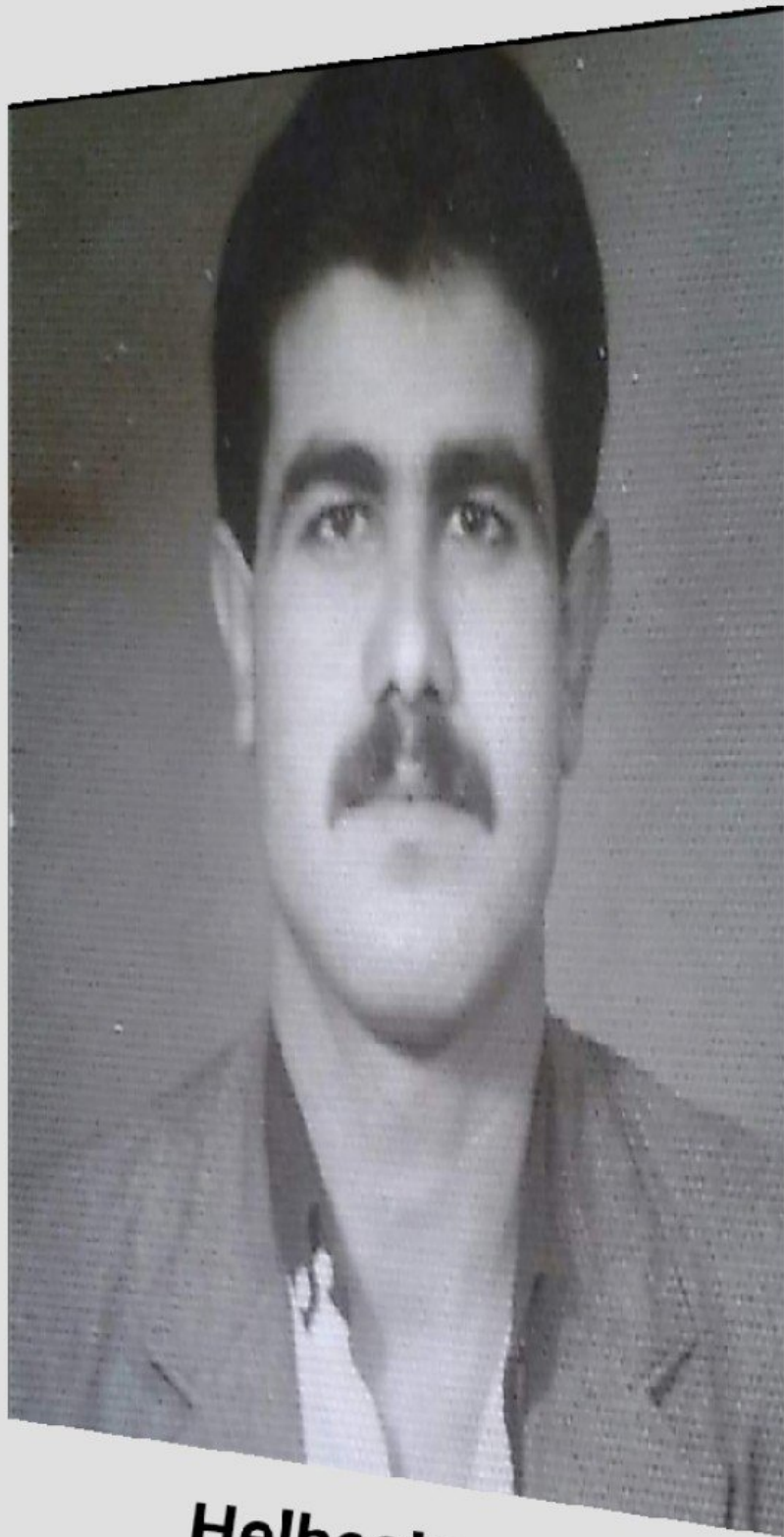
25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوقار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Hest nazike

Dilbera min şox û şnge
Dêm ji gula zehre renga
Niza çima bê denge
Êdî were derenga
Hest nazik û şêrîn e
Şepal û xemrevîn e
Sorgule û hingivîn e
Merheme li ser birîn e
Qusûr li bejna wê nîn e
Şepal û nazelîn e
Hêvî û omîda min e
Sebir û hedane min e
Ro sora û girover e
Bêhin ji misk û Enber e
Dil bi kovan û keser e
Biskê wê ji zêrê zer e
Mê kewê çav bi kila
Min dî li nav bexçê gola
Deng ji fîxanê bilbila
Niza çima ji min sila
Deme li min dibê êvar
Bitenê dimînim şiyar
Fermîsk ji çava tene xwar
Bi derd û axîn û hewar

Helbestvan
M. Şiyar ALyani

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Di nav cergo dilan da
Te parastim lê dayê
Nihe miha û neh roja
Te hanî me dinyayê
Dayka dila hêcayê
Ez heyran çavayê
Ez heyrana dilayê
Bi hebûna te yadê
Te ez gandim dinyayê
Bi wa girî û nalîn
Hêvya dilî min dayê
Bi axo axîna xwe
Bi êstirê çavayê
Bi êstirê te dayê
Dayê dayê lê dayê
Hêvya dilê kurdayê
Îro ji min dûr maye
Dilo can nemayê
Îro ji mi tu dûre
Ketim êşa te dayê
Ketî êşa dinyayê
Tu şehîdê me kurda
ji heftê çara û virda
Ne ma herê ji bîra
Dayka dilê mi dayê
Îro ez ma me xerîb
Li welatê dînvavê

Helbestvan
M. Bavê Mehmûd

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Dibêjin Siba Cejne;**Min nîne azadî cejin 'îyd bo min çîye****Serok û rêveberên min zîndanîye****Gelê min ji pêşe rojê bê hêvîye****Bo min cejin û şahî û 'îyd çîye.****Ol û bawerîya min, ne gorî min be****Di'a û daxazên min, ne bi zimanê min be****Komele û Mizgeftên min derî dadayî be****Bo min cejin û şahî û 'îyd çîye.****Li ser stûyê min şûrê zulmê ye****Dad û 'edalet bo min hiç tune ye****Wê wextê cejn û 'îyd ne bê wate ye.****Bo min cejin û şahî û 'îyd çîye.****Yek dewlet û millet padişah be,****Yek û al û yek ol yek bawerî be****Roja 'îydê hêj qurbanî ji min be****Bo min cejin û şahî û 'îyd çîye.*****Helbestvan******M. Seyfettîn Temel***

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da (المجلة رسمية و مرخصة) گوکار فهرمى و دهستىردايه

DÛRÎ WELAT IM

Pir dikişînim êş tehda Welat
Neyar daye pêşîya min kelat

B'dil xerîb im jîyan a Welatê dûr
Min çar bûye xedar birînek kûr

Ji hesreta Welat ker û gêj im
Dûr dimeyîzim nûra çav dirêjim

Ragirtî me û bi dil gelek tujî me
Dilorînim kuça de ser poşî me

Bîr anîna min diçe çîyayê Agirî
Ji ber kesera dilê min xwîn digrî

Mame dûrî Welat stîxwar reben
Bihare nayê bêhna gul û gulxen

Bi dil û rih Welatê xwe digirim
Xewnê şeva de, ez sewdaser im

Bala xwe didim kolanê bîyanîya
Kurd bê pergâl in, dûr in şahîya

Reng û têngîhîştina me cida ye
Me nahewîne ev Welat ejnebî ye

Em Kurd in zarokê ronahîyê ne
Çanda xwe remza mirovahîyê ne

Divê em bi lez xewa mirinê rabin
Mil bidin hev, agirê azadîyê dadin

Astengîya ser xwe rakin sermed
Xwedî derkevin jîyana bi rûmet

Tucar neyar naxwaze em bibin yek
Dixwaze em belav bibin yek bi yek

Da ku konê xwe vegrin mîrata me
Xwe re hesa bikin cîh û Welatê me

Helbestvan
M. Tuncer Taştan

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

DEMEK DÛRE

Kes nizane demek dûre
Birîna min gelek kûre
Lingek min li dev kendale
Lingek min li ser şûre

Derêm ki nav erşê jore,
Çavên min li rêka dûre
Dilêm dîsa çiqas janda
Ne sebire ne hadûre

Derdêm barê pir girane
Ne melheme, ne dermane
Pal û pişta anî xwarê
Dunya kore kes nabîne

Tev bêbextin qewm û lêzim
Diqehrim, dilerizim
Xwe dinêrim ez ne ezim
Bi kul û derd û merezim

Şûşa dile min şikestîye,
Nacebire, kew negirtîye
Ça teyrê baz li ser darê
Koşk û sera xwe vegirtîye.

Helbestvan
M. Berzan Erzurum

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

أنين المرأة الكردية بين الجبال والدماء

تشبهين أيتها الاصيلهالورده
التي تنبت بين الصخور
لا يسقيها أحد
بل تزهر رغم القحط
وتحمل في بتلاتها عطر الثورة
صوتها.. صدى في وادٍ مهجور
صرخة صامته بكل الوجع

هي التي تحمل الجبال في عينيها
تسكب دجلة والفرات من مآقيها
تسير على حبال من شظايا
كل خطوة.. جرح يغني
كل نظرة.. سفر من منفى إلى منفى

تشبهين يا كردية الدم....سري كانية
مدينة الحب والجمال متدفقة بماء زلال
تلك الشمعة التي تضيء طريق النجاة
تذوب في صمت
كأنها ليست سوى وقود للتاريخ

تشبهين أيتها الكردية.... قامشلو
نهاراً حاملاً في ضفافه كل ما فقدته الأرض من ذاكرة.
هي التي تحمل الوطن في حليها
تطعمه لأطفالها مع حكايات عن جبال لم تسقط أبداً
عن أنهار لم تجف
عن شمس تشرق يوماً من خلف السحاب

أقدامها خرائط من الحروب
كل ندبة قصة جبل لم ينحن
كل شيب في شعرها.. شتاء مرّ عابر
لم يترك سوى ذكريات مشربة بالضوء
تذوب لتتحول إلى دموع

تشبهين أيتها الكرديةأربيل
القلعة التي حجارتها من عظام الأجداد
و ترابها من دماء الأحفاد.

تشبهين يا كردية..... عفريين
شجرة زيتون ترفض الموت
تصرخ بلا صوت
وتحمل ثمارها مرارة الأرض المغتصبة

المرأة الكردية التاريخ كله
و قلب ينبض تحت الرماد
هي التي تقول للعالم:
إذا متُّ لا تدفنوني..
فأنا لست جثة
بل بذرة ثورة.

يداها.. سجاد من القهر
منسوج بخيوط من صبر
مطرزة بأسماء الشهداء
وتخيط جراح الأيام بإبرة من لهب

بقلم الشاعرة
أ. كوردستان يوسف

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da (المجلة رسمية و مرخصة)

الأديب والشاعر
أ. لزگین گرافي

إليكم يا قادة وطني
رسالة عتاب وشكوى
من الشهداء والأشراف
والكرام.

(رسالة عتاب)

وطني ليس ككل الأوطان
هنا الكادحين وهنا المناضلين
والمعاقين والمعاني .

أتعجب من قادة بلادي
بيع وشراء
من بقايا أشلاء كرامتنا
وباعوا من قضايا امتهم
كأنهم تجار القصور
والمزارع والمباني

من نحن ومن أين جئنا ؟
ألسنا من أجيال التاريخ
وأبناء تلك العصور والزمان
التي حمت أراضيتها وعرضها
من العدوان ؟

أو ليس لنا حق الكبرياء
والمسكن والهوية
والفهم الحقيقي للحرية
وحقوق الإنسان ؟

يا من تشردنا
ومن بيننا من بني جلدتنا
من يسعى للقتل
والنهب والانتقام !

72

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

25/7/2025

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

بقلم الشاعرة
أ. سلمى اليوسف

سأظل أرقص بأحاسيسي
على أمواج بحور الشعر و أوزنها
فتساقط ذكرياتي كأوراق الشجر
على أرصفة العمر
و أجعل كلماتي تتناثر كالقطر
و تزيل معها ألم الماضي
ليبدأ الربيع بخلة جديدة
هنا دفن العشق
تحت أنقاض السنين
في هذا الزمن الملعون
و هنا نبت ...
في هذا الخريف الهائج
و صد كل عواصفه يصمد ...
ستزهو الأمنيات ذات يوم
وتشرق الشمس بعد غروب طويل
على الأحزان بفرح ؟
و ستجف الدموع في الأحداق
و تزول الشدائد
مع مرور العواصف
عن النفس و ترحل ؟
فمهما اشدت الظلماء
آن لها أن تتجلى بصباح مرح
فكم مرّت الليالي بأسى !
و كم محنة مكثت في الصدر !
فأزالها الله بالصبر على المحن
زرع فيها زهوراً
وفراشات تطرّز الشعر
فيفوخ منها عبق معطر

72

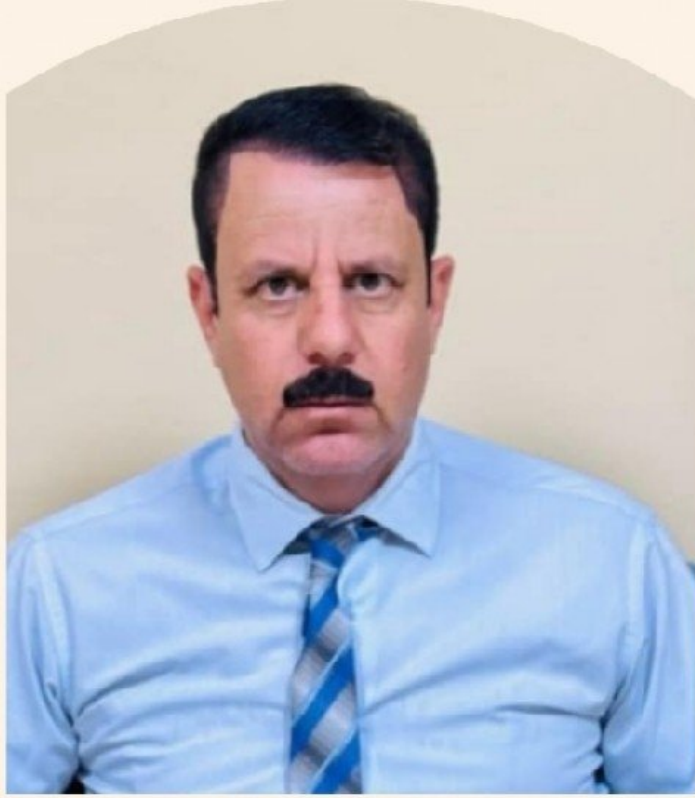
25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

أنتم الأصل

يا أبناء جلدتي أنتم الأصل
فلا تبالوا فيما يُقال ويحصل
منكم بدأ التاريخ منذ القدم
يا من بين الأزمان همزة وصل
كنتم لغزوات الأشرار ضحية
وعزّمكم عن إيمانكم لم يفصل
حاولوا إبادتكم أربع وسبعون
حماكم الله والشمس والجبل
أرادوا لكم الهلاك والفناء
أنقذكم التين والزيتون والبطل
صبرتم على ظلمهم صبر أيوب
أنتم والله في الصبر كالجمل
قوموا وإجمعوا الشمل من جديد
هذا يومكم فلا داعي للكسل
هذا زمن القانـون والقلم
لا للبندقية الروسية الأصل
وبالعلم والعلماء تنهض الأمم
والخلاف يحسم بالمناقشة والجدل
فبالقانون إطلبوا حقوقكم المغتصبة
وناقشوهم بلسان خال من الشل
وبالقلم تكلموا عما في القلب المتألم
عسى أن تحصلوا على دواء للعلل
هذا رجائي منكم يا إخوتي
عسى أن تلبونه أو تفكرون بأفضل

الشاعر/ أ. سالم الشهواني

لست بخير

بقلم الشاعرة
أ. شيرين سعدو

لست بخير ..
و هذا الصّياح يحتضن أشلائي
زوايغُ القدر تعصفُ بأجمل أشيائي
ذاك العش في دارنا غادرته السنون
و الرحم تقطعت أو اصره فهل من دواءٍ لدائي؟؟
لست بخير ..
و وطني أتعبه الآنين
أحرقوا فيه الزيتون و أفسدوا نقاء الياسمين
وطنٌ يُدارُ كما الكأس على طاولات المقامرين
يُثْمُنُ فيه الرخيصُ و يُرَخِّصُ فيه الثمين
لست بخير ..
و الرعاةُ يثملون في الحانات و يراهنون بالقمار
غائبون لا يستشعرون دمار الديار
ألا تَباً لصانعي القرار ..
و ألف تبٍ لمن باعونا بأرخص الأسعار
لست بخير ..
و الأقنعةُ تحجب سواد النفوس بالألوان
ألا سحقاً لمن قَبِلَ الرهان
قَهَرَ السجينُ و مُجَدَّ السَّجَّان
فغاب الأمان من الآوان
و ساد الفساد في كل مكان
لست بخير ..
حتى يأتيني اليقين
عن آمالٍ أينعت في صدور الأفلين
حتى يزهر الربيعُ بأرضي
وتنتهي في القلوب لوعة الحنين

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

بقلم الشاعر
أ. إبراهيم بشار قاسم
أربيل

ليس للعاشق سوى عشقه
ربما أرحل بدون روابط حبك
يا سيدتي
أو أرحل بلا قلب إلى المنفى
هناك ارتب بعض الأسماء
التي اعتدت أن اناجيتها في غربتي
ولكن كنت الحاضر والغائب
في أمسيات العشق
أذكر جيد كم كنت ثملاً بحبك
يا سيدتي.
وملامح وجهك لا تفارق مخيلتي
عيناك وشعرك وشفاهاك
حفنة من الذكريات
خبأتها بين أثلام قلبي النازف
بكلمات قصيدة
انت عنوانها.
مهلاً دعيني
امتنص وجعي من تراتيل
الأمس. عشقا.
وارسم ملامح طفولة قلقة
تختبئ وراء ذكريات الماضي.
وبعد الفراق تحولت إلى لوحة
واللوحة تحولت إلى أيقونة
ربما ضاعت مني في دروب الشتاء
جعلت من عشقي رواية
تتناقلها جميع الأفواه من بعدي .

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

الشاعره
أ. رجاء الغانمي
بغداد

مع الثناء التثمين...
انفرط ذات نهار...
وأنا أجمعُ كلَّ تشاؤباتِ الفجر،
جسدٌ بخيطين،
ارتميا عند الناصية،
كلاهما من خيالٍ محارب،
ابتلعا كلَّ الإبر،
والثقوبُ نزيّفٌ تسرده
دميةٌ صفاء.

راحت تُحدّدُ المواعيد،
تحملُ جذوةً من نار،
فجوةٌ صفاء في كفن.

لا عيوانَ لها، ولا جدائل،
استطالت بعدها طُرقاتُها الحانية
على كفّ يدي،
زرقاء، باهتٌ لوئها،
تستترُ تحت أعينٍ مرتابة،
مزيجٌ تنبؤاتها الحنظلية
ازدحم بدمي،
كفرائس ذاع صيئها
عند أولٍ وابلٍ من مطر.

يخبر العائدين بنشوة انتصار،
تتعلّقُ بألوانٍ قويس قزح.

قريبًا... أو بعيدًا،
في الأمس... وفي الغد،
حينَ انفرط ذات نهار...

بقلم الشاعر
أ. فريدون علي

إهداء....

إلى زهرة لا تشبه الزهر
في يوم لا يشبه الأيام
ليس عيداً لكنه يشبهك
تغير مواسم قلبي
بث أسيرُ نحوك علني
أجد الهداية والسكينة
كأنّ التقويم أخفى سرّاً
بين السطور مبشراً ونزيراً
بموعد ولادة نورٍ ودفءٍ
وصوت أهدأ بقربه
حينها أصبح النهار آلياً
والنسيم يشبه الهمس
والقمر بدرّاً مُكتمل
كأنه رآك وأبتسم
والندى ليس عطرك
وأنحت أفنان الياسمين
وقصيدة جديدة كُتبت
حروفها مبطنة وخجولة
فيها معاني فريدة
في كل وقتٍ أنتِ
سرّ الحياة والسعادة
مُبعت الأمل والنقاء
ليتني أملك الجرأة

ضاع اللون الوردي من وجنة الشمس
وغفت الأفاحي بشفا الغدير
ورحلت النوارس تستجدي الدفء
ياساقي الوجد أرقاً
لن أهمس في خاطري بعد اليوم
قد تخونني الذاكرة
دعني ألمم أشلاء تلك الروح
وأتمس جهامة الشتاء
بعدما رحل السلام والأمن قسراً
أعديم الياسمين على مشارف الأمل
وتوارث المآقي صباة
تبعثرت الكلمات مني رويداً رويداً
وضاع اليراع في حقول القصب
وجفت المحابر من مطاردة القراش،
وتتبع الأثر
فأصبح الغيم ملاذي
والأفق محاكاة لأشعاري
والسماء ملهمتي
خريف العمر
على رُسلك.. أرهقني المشوار
فتناثر الأصحاب تناثر البرد
ولم يتبق غير ثمالة الأيام
ولكن راع الود والهوى
وبشر الغصن الفتى
بقدوم الربيع

بقلم الشاعرة
أ. باسو كورداغي

فأنا على مشاريف خاصرة الأرق
دع الوجد يغادر كاهلي
لأنني أضعت بقايا الروح
وكل دروب الديار...
و أثر عبق البيلسان
وملهمتي عبر اخاديد الزمن
الم تكتف بوجعي
دثرت جزءاً من الروح في الثرى
لم يبق منها إلا عبق الأرض
خذي... بالله عليك
بعيداً عن غبار النسيان
لأستريح على عتبة الدار
في ظل الصفصاف الباكي
على هدهدة خرير النهر
بمشارف قرينتنا الجبلية
خريف العمر
جئتني قاصداً... ترفق بي
لم أعد أحتمل مواجع العمر
الحزن هصر أغصاني ...
انظمر ظليلها لجفاء الشمس
ولم أعد أسمع حفيف الأوراق
فهجرتني النوارس
حتى أزهارى التدية
ذوت من المحن
وضاقت بها الغبراء
خريف العمر
ترفق بي
بات النور في الضياء خافتاً
وترهل العود الطري

خريف العمر
جئت مبكراً
دون أن أدعوك للمجيء
لكنك أتيت لتستقر في كياني
وتستوطن النجوى
جئت لتسقينني من وهني
غير أنني لا أملك روحاً تحتل لقياك
تمنيث برهة من الزمن لأغفو
بعيدة عن ذكريات بلا وجع
بعيداً عن خفقان قلبي الكسير
فأثقلت خطاي
خريف العمر
رجوث الأمل أن يفك أسري
ولكنه كبلني بسلاسل النهى
وقيود الهجر والغمر
وها أنا أتخبط بين دفتي الريح
سكرة بفلك النجوم ، ولا أتحقق العوم
باغتني ليلاً لتجتاح فجري
بعثرت نجومى خلف الضباب
على أنين صدر الشفق
فغابت الشمس كمداً
خلف الأفق
وانطفاأت وقدة الوجد
وأطايث أوراق العمر دون كنف
وبعثرت الريح أطياف الظلال
الحبور بين الدروب الشائكة
فعدت أحلامي خيزى
ونأس ضوء قنديلي
في سرايب الغسق
خريف العمر
امنحني استراحة من العمر...
بل من الذاكرة

على الأفنان والورقات
وبحت صوت البلابل
عفرين يا بسمه قلب أُمي
ستبقين قبلتي للأبد

الشاعر

أ. خليل جودي khelil joudî

عفرين
يا موطني
هناك ذكرياتي تأبى النسيان
هناك طفولتي هناك الحنان
ترعرعت مع الزيتون والتين
تشبثت بصخورها والطين
هناك قلبي الخافق سجين
هناك اوابد أجدادي الراقدين
هناك أمجاد الميدين الأولين
تروي قصص وحكايا الهوريين
عفرين يا قلعة الصمود
بوجه الأعداء والحاquدين
أشتم عطرك مع النسيم
متى أسرخ خصلات زيتونك
وأتجول في حقول التين
وأمسح عن جبينك غبار السنين
واستمع لصوت عدنان دلبرين
أشتقت أن انهل من نهر عفرين
أسمع نداء الزيتون وأنين التين
حيث هناك معلق قلبي والوتين
عفرين يا قبلة الشمس عالجبين
حجبت الشمس بأسراب الغراب
و حول الجراد أخضرارك لرماد
وأطفئ ضوء الياسمين
وجفت الدموع بالماقي
وغابت قطرات الندى

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

حنينٌ دافئٌ يشدني إليك
شوقٌ قاتلٌ يلقي بي
على شواطئك
شغفٌ و شغفٌ و جنون
اللعبُ كالأطفال
براءةٌ و عفوية
جمالٌ ، و ضحكات
حلمٌ ورديٌّ جميل
تراهُ سرابٌ و ينتهي
تاركاً ذكرياتٍ و خيالات
ام واقعٌ يسرُّ خاطرَ
جاءَ بعدَ طولِ عناء
ليطفئ نيرانَ الماضي
و يغتال الآهات
ألا يكفي تجرع الغيابِ
هجرٌ و لوعة
قد جفت المآقي
في انتظارِ ذاك اللقاء

بقلم الشاعرة

أ. نبيهة حسين

رسالة الى أمي

في داري أيقظ الموت صوت أمي ...
 فبكت عليها أرضي ...
 ونامت على ذراعي
 أنفاسها العبقة ..
 راح الوجد يدخل رئتي ...
 من كل حدب وصوب
 أختنق البكاء على ضريح حنجرتي ...
 لاذ من فؤادي الفرحة ...
 تتالت أمواج الصراخ على أجنحتي
 فتكسر الصمت رذاذا
 وخط على وسادة صلاتي ...
 تقهقر مني العمر ...
 وضاع الربيع من جفوني
 صار عمري في غضون لحظة ...
 ألف سنة من القهر
 باتت أيامي الباقية خريف يتلوه خريف
 من بعدك أمي ...
 لم تعد تهمني الحياة

الشاعر

أ. محمد جميل عمر

72

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

25/7/2025

مجلة الكاتب الثقافية

گوقار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

يا آدم

يا مهجة الفؤاد

حفيدي الصغير

الاعبئه فلا بكثرث

ندائي يزيد قلبي لهفة

حبه ينبض في قلبي

كيف يتعلق بحب الجدة

وهو يكبر خلف الشاشة الزرقاء

نسخة من أبيه

بريق عينيه

ينساب في نسائم الروح

يلهب القلب ولعانا

بين شقاوته وضحكاته

أسمع صوته لحناً

ثراقص قلبي

لربما

يزيل آلام البعد والأشتياق

أراه يكبر بعيداً عني

خلف الشاشة الزرقاء

يا لقسوة الحياة

يا لقسوة الحرب

شتتنا وفرقتنا

نحيا دون الأحباب

أولادنا وأحفادنا يكبرون

ونحن نذوب مثل

الشموع في الغربة

حفيدي أشتاق ضمه

لأشتم رائحة البراءة منه

والمس جلدة الناعم

وأسمع صوته يُناغي

يُشاعِب ليعلو صوته

يحبو لينهض ويخطو

أولى خطواته

أولى كلماته

كلها أشياء أشتاق فيه

حفيدي من خلف الشاشة الزرقاء

أدعو الله أن يمد بعمرى لأراك

يا قطعة من فلذة كبدي

بِقلم الشاعرة
أ.بينا حسين

كوني أو لا تكوني

كوني أو لا تكوني
لقد رحلت ضنوني!
في برجك العاجي
رغم ظلمة الليالي؟
البرد و الصقيع و الالم
يلازميني في وحشة!
هل تكونين انتي دوائي؟؟
ام ان ساعة الصفرا!
لم تعلن في قلبي سكنه
الحزن و النحيب؟
ياترى هل تعلم ليلاي
بحالي!
ام تراها لا تفكر بما
أشقاني؟
حلم يا حبيبتي نسمة
عشق هزت وجداني؟
كيف لا احبك لزال
طيفك يلازميني بترحالي!
كوني أو لا تكوني

بقلم الشاعر
أ. أنيس ميرو

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da (المجلة رسمية و مرخصة)

عيناك
ساحرتان
قبض فرح وأمانى
يسبح في
اطرافهما
الكحل المسطر
عيناك
لوزتان غاليتان
وزورق لاهلامي
أهداب كغابات
نخيل السياب
ترتفعان إلى أعلى
لتلمسان
رمحين عراقيين
في باب معتصم
وأنا أما مهما
سجين ومنتصر
الحدور المبهـر
أضاء سواد
المقلة
بياض ناصع
كالبرد
عينان تألھتان
ناعستان فراشتان تحطان على

طرف حلمي
ذبحتا
وريد قلبي
حين تغمضان
الجفنان
يطير المني
إلى رفة الھـدب
وينتحب
قلبي كطفل
وحيد

بقلم الادبية والشاعرة
أ. ناجية رمضاني
تونس

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

و غرر بنا وأغوانا ؟
فدسنا على كل القيم والمبادئ
والأخلاق ونزعنا قناع العفة
والطهارة
أم نحن لم نكن إلا أمة دون
الأمم بقت على عهرها؟ وضلت
عن صواب دربها
فأستحقت أن تكون سخرية بجدارة؟

الشاعر
أ. علي عمر

كلنا مذبون....
قلوبنا سوداء
كليل حالك مشوه
لا يتخللها بصيص نور أو ضياء
ولا أزهرت في حدائقها المفعمة
بالضجر والضجيج والضوضاء
سوى أشواك الكره والحقد
والبلاء
أبشع منها جيف
عاهاتها لم تلدها النساء
فكيف نجتمع على كلمة سواء ؟
هذا يسب وينهر ويزمجر
كحيوان أصيب بالسعار
وذاك لا لشيء يرجم أخاه
بحجارة اللعنات والايذاء
نسينا المودة والحب والصدق والوفاء
وأتبعنا الكذب والخداع والعداوة والبغضاء
فهل يكون كل هذا اللؤم والنفاق
في نفوسنا إرتا أتانا من ماض
نتن عليل رفع عنه الستار؟!
هل رضعنا الحقد من حليب فاسد
حتى تحول تاريخنا الزاهي
حظيرة تعج بالجيف والقذارة؟
هل المال والمصالح أعمى بصائرنا

خاطرة

حنانيك قلبي

بقلم الشاعرة
أ. وفاء صابر

سألتك أيها القلب النائر إلى متى ستظل تنبض حبه ؟....

إلى متى سيظل نبضك ينطق حرفه ؟.....

فأجابني كيف لي أن أهدأ وهو نبضى وشرىانى الذى يمنحنى الحياة

ما بالك تطلبين منى الموت وتتركين عينيكَ التى تحتفظ بصورته...

سألتها أيتها العين مالك لا ترين إلا صورته ؟...

فأجابتني الا تعلمي أن صورته هى شعاع الضؤ الذى يمنحنى نور بصرى.....

أتطلبين منى فقد بصرى وتتركين أذنك وقد عشقت صوته ولا تفارقه.....

فسألتها ما بالك أيتها الأذن تردين همساته....

وصوته أصبح أشجى ألكانك.....

فقلت الا تردين أن صوته مصدر سمعى وبدونه أصم

أتطلبين صمى وشفئك لا تنطق سوى أسمه.....

وقبل أن أسألها.....

أجابت فى تحدى ولم أنطق سوى أسمه لأنى لم أتعلم غيره....

ولم أنشد سوى لحن حروفه....

أتريدين أن أفقد نطقى.....

أتلوميننا وتنسين ذاتك

أسألى جوارحك لما تعيش دون حياه بدونه.....

لما تحيا على نبضه وهمس صوته ؟فأجبتهم جميعاً

لأننى لم أعرف الحب إلا معه....

لم أعش لحظات السعاده إلا بدفئ قلبه.....

فهو ذاتى التى أخلو إليها.....

بهمومى فأعود وقد إزددت عشقالذاتى وحياتى.....

فأنا الف ألف أحبه.....

وعشقى له هواء أنفسه....

دماء تجرى فى وريدى فتحى نبض قلبي.....

فلا سبيل لى لنسيانه.....

سوى أن يتوقف قلبي عن النبض...

وقتها فقط أكون قد فارقت حياتى وحبه معاً

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

بقلم المفكر العربي
أ. عيسى نجيب حداد
موسوعة نورمنيات العشق

كتبت للسنين

سافر دهري

على قطر ترحاله

عانق ايام غاربات مضم

مع جداول العمر قطفن ابجدية

تزهوها حروف المساءات كرموز تهافت

برنين اجراسها بحوض زهور اشتاقت لئرجس

عساني احتضن ضمة على جبال عتيقة اباركها

تقتلني غربة يا سادة الصمت كلما رنت هواتفها

لتقول هي المسافات التي قتلت نموها بالبريات

لكن اوديتها تلتف حول جذورها بخازنة للتذكار

تلتف منك الاشواق كلما اعتصرتك ثوانيتها هنا

يا راسم الكلمات على اغصان القصائد لا تحزن

ناجي الزمان عله يسعفك بقاء لا يقطفه معاد

ربما يضاحكك بستان مسافر للحياة بتسهيلات

فتعبر من ابواب الرجاء لتقطف الأمل المنشود

الذي يجمع بين الاحباب على رنات موسيقاهم

هناك لن تذبل صورنا العتيقة مع جدائل سنبل

التفت على اعناق ريح يوم كبرتها لهفة مواسم

يا صاحب الهمس من يعشق الماضي لن يبكي

لان دفاتر الايام من صنع تدوين في معاملات

تبوح بما زرعت ايادينا على استقامات سطور

احمل حقائب اوصافك وتدرج عن عثرات الم

لن تشفيك حسرتك القاتلة على رحيلك بالعمر

هناك حفلة وداع للمترهلين في عنوان السباق

مضوا يباكون اوجاعهم بكل خجل بايام السفر

الان مراسم التتويج تقام على اهازيج الازعاج

تمضي مفصولة بالتتابع على مراكبها بالاسفار

توحي للنواظر بان محتويات التدوين بالالغاز

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمی و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

(أنا كُردِيّ)

أنا كُردِيّ... وأعشقُ التحدي
وأردُّدُ دومًا في خلدي:
"لا أريدُ الموتَ في فراشي،
دونَ قضيةٍ... دونَ هدفٍ."

بقلم الشاعر
أ. كارزان فرحان

لأنَّ هدفي أعظمُ من الحياة،
أن أضحي بروحي، بكلِّ ما أملك،
من أجل شرفي... وأرضي،
ومن أجل كرامةٍ شعبي العريق.
كما فعلَ أجدادي الأباة،
حين صانوا ترابَ البلادِ بعزمٍ عتيق.

عزيمتي هي سلاحِي،
وحرِّيَّتي في صدى ندائي،
لا نعرفُ التكبرَ يومًا،
ولا نرضى بذلَّ أو انحناءٍ.
كردستانُ... موطنُ الأحرارِ والضياء.

أقسمُ أن نقاتلَ كلَّ ظلمٍ وعدوان،
حتى آخرِ قطرةٍ دمٍ في الشريان.
نحنُ الكُردُ... إخوةٌ في كلِّ زمان،
لا يفرقنا حاقِدٌ أو شيطان.
عاشت كردستانُ... يا أجملَ الأوطان.

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

أ. كاوا فارس
الشاعر

فابتسمت لي الحورية
و قالت :انت عشقي
الوحيد و العذرية
لا تشتهي سراييني
لغير حبك مسكنا
و لا لغير عشقك منبعا
يرتشف شهد الحياه
فاقترب مني و خذ
ما تريد .
حتى و لو كانت
قبلة الحياه ..
فسررت لما سمعت
و أهديتها ورود
الربيع... و ناولت
منها تقبيل الجبين
و روعة اللقاء ...
فقلت في نفسي
هل أنا في حلم
أم أنا أعيش..
لذة الحب و الحياه
ام نحن نحيا معا
لوحة تأمل خالية
جوفاء.

لوحة تأمل عشقي..
تأملت في حبيبتي..
و تأملت في .
فكاد قلبي ينطق لها..
عشقا نقياً..
و حاورها بالإيماء و
رسمها لوحة فنية
و عانقت عيني...
عينها شوقا
و ملئت اللؤلؤ
ورود الخدين
بحبات ندية
فتعجبت لدموعي
كيف نزلت سوية
من المقلتين معلنة
حبها بدون روية
و يا عجباً لهذا القلب
كيف تهوى من
يجعلك تدمع دما
و تهرب من جنة
مشاعري إلى الآه
بكل حرية...

قلوب تخفق عبر المدى
حبيب الروح حسنك تجلى
قطفت من الصمت صدى
هجرت حتى قيل لا يعرف الهوى
يازهرة بلغي القلب تائه حيرى
لا ينكسر الحلم مهما طال ليلى
تأبى الروح لذكراك شوقى
اتنفس عبقك وأستنشق عطرى
أنا شمس الحب وعندك سكنى
الشوق أضناني ولساني بالحق نطقى
فيا أيقونة الأشعار وأسمك أعلى
عيونك صحوه الشوق دائما احلى
في ليلة الظلماء تعلمت منك بوحى
مازال حبك كبير يفيض ويعصرى
جئت اليوم تعاتبني أم جئت حزنى
يامن ملكت الفؤاد عشقا تلظى
أهفو اليك لحكم قاض الهوى
كأن شعاع الشمس في ضحاها سجي
الشاعر
أ. حسن حوئي جابر، العراق

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

(في هذه المدينة)

بقلم الشاعر
أ. إدريس حيدر

كم ساذج انت يا زمن
هو المكان نفسه لم يتغير
ما عدا بعض اوراق الشجر
تحركت من مكانها....
بعض قطرات الندى
تبدلت مساراتها
وانا لم اتغير في انتظاري
لم ابدل خطوة من المكان
ما زلت اتلّهُف لحظة اللقاء
كأنها المرة الاولى
سنتبادل النظر ونتقدم ببطءٍ
نمشي على اطراف الاصابع
نتمالك الانفاس
وكأن غروب الشمس
وهروبها الى ما وراء التلال
تنذر بانتهاء الانتظار
هنا ... في هذه المدينة
كانت البداية وما زلت
اقدس الانتظار

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

خطوة واحدة

قالت:

شفتاي تنقطان عسلاً،
بانتظار أن ترشف منهما ولو رشفة،
ونهداي بردا من طول البعد،
تعال، أدخل الدفء فيهما، وأعد لهما دفئه.

عيناى تحلقان في الأفق دوماً،
لعلك تأتي وتزيل عنهما الحزن والجفا.
أنا بانتظارك،
من أجلك تركت كل شيء،

لم يبق سوى حضورك، وتنظر إليّ بقليل من الرأفة. وأزرع في قلبك الفرح والترفة.

وقالت لائمة:

لا يوجد بيني وبينك حاجز،
غير خطوات... بل خطوة.
لا أنا أخطوها،
ولا أنت تخطو،

فقط صمت يخيم، وسكوت لا يليب الدعوة.

أنا أحبك، وأنت تحبني،
وكلانا ينتظر من يبادر ويستلم الدفة،
ليقود سفينة الحب إلى بر الهيام،
ونعيش لحظة المحبة والألفة.

قالت، وتقول، وتلمح،

وتظن أنني لا أحمل لها في قلبي أي لهفة،
كأنني عنها بعيد، غير مكترث لندائها،

وأنا المقيم في هواها،
وشوق لقائها يزداد دوماً،
وعيني مناه أن تلمحها،
ولو بطرفة.

فأنا أيضاً بانتظارك،
لأرشف العسل من شفتيك،
وأدخل دفء صدرك،
وأزيل السراب،

وأزرع في قلبك الفرح والترفة.

كنا تائهين، صدفة جمعت بيننا،
وما أحلى وأجمل تلك الصدفة.
أدخلت البهجة إلى قلبي،
قلبي الذي غادره الحب والفرحة.

صدفة التقينا، وكلانا ينتظر همسة من الآخر،
حتى ولو همس من الشفة،
فلنترك أمرنا للقدر ليجمعنا،
كما جمعت بين قلبينا الصدفة.

بقلم الشاعر
أ. بنكين يوسف

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمی و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

مُسَلَّسُ حُلْمٍ
حُلْمٌ ظَنَنْتُهُ يُرَافُ بِي أُدْرِكُ بِأَنْسٍ حَالِي
عَلَى نَوْمِي بِنَعِيمٍ وَدَّ يَتَصَدَّقُ.

زَارَ الْمُخْدَعُ مُصَاحِبُكَ تُغْنِيَنَّ بُشْرَاكَ
يَا وَدِيعَ الطَّبْعِ، أَمَانِينَا سَتَتَحَقَّقُ

عِنْدَ الْفَجْرِ غَادَرْتُهَا، وَفِي النَّفْسِ حَسْرَةٌ
قُبْلَةً وَدَاعٍ مَا نِلْتُهَا وَجَوَانِحِي أَحْتَرِقُ.

سَامَرْتُ خَرِيفَ عُمْرِي هَلْ رَأَيْتَ مِثْلِي الْحُلَمَ
وَكَمْ كَانَ مِثْلَكَ أَحْمَقُ

بَحَثْتُ عَنْ صُورَةٍ لَكَ تَحْتَ مِخْدَتِي
خَبَائِثُهَا لِلزَّمَنِ، الْحُلَمُ لَهَا سَارِقُ.

ظَنَنْتُهُ مِثْلَ قَدْرِي، عَوَّدَنِي أَنْ لَا يَهْبَنِي
إِلَّا الْعَدَمُ، وَمُحَالٌ يَوْمًا بِي يَرْفُقُ.

بقلم الشاعر

أ. طارق بابان

كوردستان العراق

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

حينَ يتنَفَّسُ الفكرُ سلامًا

أنا لا أرفع رايات،
لكنني أبني السلام في صمت،
حجرةً فوق حجرة،
فكرةً فوق فكرة،
حتى يصير السلام سقفاً يسكنه الجميع.

أنا المحب،

لا أطرق الأبواب بالحجارة،
بل أفتحها بكلمة، بنظرة،
بابتسامة تطفئ عاصفة.

أسألم الناس لأنَّ في الصراع شتات العقل،
وفي السلام وحدة الروح.

العالم لا يحتاج مزيداً من الأصوات المرتفعة،
بل يحتاج قلباً هادئاً،
يُربّت على كتف الأرض ويقول: كفى.

من ذاكرة المجتمعات التي اختارت الونام،
أستلهم أفكارى،
أصوغها مثل تعويذة،
وأرسلها في الهواء..
علّها تمسّ قلباً على وشك الانطفاء.

نُسالِم، ونُسلِّم،

ونُسلِّم أنفسنا لسلام لا يخذل،
كأئنا حمائم من نور،
نحمل الرسائل في مناقيرنا، لا البنادق.

نزرع الأشجار لا لنأكل،
بل لنترك ظلاً، ودرساً:
أنَّ الحياة تُزهر حين لا نخيفها.

بقلم الشاعر
أ. ياسر بادلي

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

****أنا وولدي****

ماذا فعلت لي يا أبي
ماذا قدّمت لمستقبلي
آه وآه

لو تعلم خلف ابتسامتي
دموع تحرق وجنتي
تنهيدة تشق أحشائي

فعلت كل شيء
لأرى ابتسامة شفتيك
أنا الذي أحرق الشمس جلدي
وارتعشت في الشتاء من البرد

في الحي كنت أفرش أرضاً
وأغطي بسماءٍ
وكومة رمل تحت رأسي
أجمل من مخدة الوجهاء

لم ألمس خدك
من خشونة يدي
بجروح وقسوة
أكلت من خبز معفن
والفأر مضى بدون أكل
ونمت بلا طعام

تسلقت أعالي شاهقة
والموت يحوم حولي
مع كل خطوة
أكاد أستشهد

حذائي من البالة
ولباسي من مخلفات جاري
جمعت قرشاً وفلساً
لأجعلك ذئباً ونسراً
شامخاً بين أصدقائك

لا تذلل نفسك للغريب
ولا يهينك القريب
لتكون سيّداً مهيباً
وسط مجتمع لا يعرف العيب

واليوم ليس لي حق في هذا البيت
الذي بنيته بشهاداتي
على حافة الموت

بقلم الشاعر
أ. روني دل

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

مقالات

الكاتب: أ. هاشم مراد

اوراق متناثرة (المبدعون)

تختلف القدرات والمواهب والمؤهلات من انسان لآخر.

الموهبة، عطاء من الله ومكرمة من مكارمه التي لا تحصى لعباده،

وحسب تلك المواهب والقدرات واستثمارها وتوجيهها في مجالات تناسبها، حيث يتم تطويرها ومتابعتها، لتصل الى مراحل متقدمة جدا من الإبداع والتميز في مجال من مجالات الحياة، وهناك بعض الأشخاص يبدعون في أكثر من مجال وهؤلاء جميعا مبدعون ومميزون في حياة المجتمعات والشعوب والاطوان.

من هنا وجب على كل من يحب مجتمعه وشعبه ووطنه أن يكون عوناً وسنداً وداعماً لهؤلاء كي يكملوا مسيرتهم بتفوق، يتجاوز في كثيرا من الاحيان حدود الاوطان إلى الامميه. إن أمثال هؤلاء موجودين في كل المجتمعات، والبلدان، لأن الذكاء والتميز والتفوق ليس حكراً على امة او شعب بل هبة الله للبشرية، وهم كنوز للشعوب التي تناضل من أجل حقوقها المشروعة.

لابد هنا من وصف مفهوم الطموح بانه حاله ايجابيه.

في هذا المجال لنا الحياة أن هناك كثيرون يملكون قدرات فريدة تحطمت آمالهم ومسخت مواهبهم نتيجة أنانية البعض من حولهم أو عدم اهتمام السلطات بهم.

الطموح يشرعن منافسة شريفة بين الناس فيقدم المتنافسون الافضل دائما فالإنسان الطموح يتقدم بدون أذية أحد، بينما الانانية تقود دائما الى الأسوء والتسلق على حساب غيره بأي وسيلة واسلوب وهذه سفالة وعدم احترام قدرات الناس ومؤهلاتهم. من هنا اتوجه بالتحية والتقدير لكل متمكن في مجال اختصاصه أو خارجه احيانا واتمنى لهم التوفيق.

التفوق والإبداع شئ، الامور الشخصية الحزبية وغيرها شئ مختلف تماما.

ما أشد حاجتنا إلى هؤلاء في هذه الظروف التي نمر بها خاصة، وبشكل عام دائما.

المبدعون والمميزون والمتفوقون من، قادة مفكرين رجال الدين علماء

ادباء صحفيين.... اطباء رجال اعمال محررين مراسلين وغيرهم هم الذين

يطورون الحياة في جميع مجالاتها علينا أن نحافظ عليهم.

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

الكاتب: أ. سمو بوتاني

قصص

مامي رمو.. حكيم القرية

في قرية (بليسي)، كان الجميع يعرف رجلاً واحداً لا يشبه أحداً. يدعى (رمضان نجم)، لكن لا أحد يناديه بهذا الاسم. كانوا يقولون له (مامي رمو)، بلطف وتقدير، وكأن اسمه صار رمزاً للحكمة والوقار.

كان حضوره في القرية عيداً صغيراً. متى ما جلس تحت شجرة التوت العتيقة، التفت حوله الصغار والكبار، كأنما هو راوٍ من زمن آخر، تنساب من فمه الحكايات مثل جدول رقرق، تحمل عقب الماضي ودروس الحاضر. لم يكن مجرد حكاة، بل كان رجلاً تقياً، معروفاً بصفاء قلبه، وحرصه على تعاليم دينه، يحبه الناس في بليسي والقرى المجاورة، ويأتونه يستفتونه ويطلبون رأيه في ما يشكل عليهم.

كنث من المحظوظين، فقد سكنت في بيته حين كنت صغيراً، لأنه خال والدي، ولأن قريتنا لم تكن تملك مدرسة، فدرست الصف الأول الابتدائي هناك، في بيته، تحت إشرافه. كم استمعت إلى توجيهاته وإرشاداته! كان لا يتحدث كثيراً، لكن كل كلمة منه كانت تضيء شيئاً في داخلي.

و ذات يوم، أخذني معه إلى قرية "غرك ميرو"، حيث كان عزاء لأحد معارفه. ركبنا حصانه حانه، وسرنا لساعات عبر السهول والهضاب، حتى وصلنا. وبعد أداء واجب العزاء، عدنا مغا. والشمس تميل نحو المغيب، والحر قد نال منا، شعرت بعطش شديد. قلت له بصوت خافت:

- /جدي، أنا عطشان/

فما كان منه إلا أن ترجل عن الحصان، ونظر حوله. كنا نمر بإحدى مزارع الجبس، فأبصر واحدة ناضجة، مشقوقة قليلاً من نضجها، فقطفها بيده، ثم جلسنا، وقسمها نصفين.

وقبل أن أكل، توقفت فجأة وسألته:

- /يا جدي، أليس من الحرام أن نأكل من مزرعة لا نملكها، وصاحبها غير موجود؟/

نظر إلي مبتسماً، وقد انشرح وجهه بسكينة، ثم وضع يده على كتفي وقال:

- /يا بني، إن كسرنا واحدة لنروي بها عطشنا، فلا حرج. لكن إن كسرنا أكثر، أو أخذنا معنا إلى البيت، فذلك حرام. التقوى

يا بني أن تحس بربك في كل صغيرة وكبيرة، لا في الكثرة فقط، بل حتى في الجبسة الواحدة./

لم أنس كلماته تلك، ولم أنس طعم تلك الجبسة. كانت مزيجاً من حلاوة الثمرة ونقاء الحكمة.

مامي رمو، لم يكن فقط حكيم القرية، بل كان مدرسة تمشي على قدمين، ترك في أثره لا يحويه الزمن. لم أنس كلماته تلك، ولم أنس طعم تلك الجبسة. كانت مزيجاً من حلاوة الثمرة ونقاء الحكمة.

كبرت، وتعلمت كثيراً، لكن شيئاً واحداً ظل محفوراً في قلبي:

أن التقوى ليست فقط في المساجد أو الكتب، بل في لحظة عطش، في ثمرة مكسورة، وفي قلب شيخ يرى في كل شيء درساً من دروس الله. لقد رحل مامي رمو عن الدنيا، لكن صوته ما زال حياً في رأسي، يهمس لي كلما اختلطت علي الأمور:

(لا تكثروا... وخذ من الدنيا بقدر ما يرضي الله)

الهوامش:

قرية بليسي التي سموها (كربلاء) قرية تقع على مقربة من الحدود الفاصلة بين باشور وروژآقايي كوردستان

وغرك ميرو قرية على حدود قرية بليسي غرباً وسموها (تل الامراء)

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

مقالات و رأي الكاتب: أ. محمد مجيد حسين

نبذة من العالم العميق

ما بين صرخة محمد أركون (الكراهية المقدسة) وصولاً لصرخة
خالد خليفة (مديح الكراهية)

الخطاب السائد ممنهج على تفرغ الذات الإنسانية من مختلف مؤثرات الكينونة
واستبدالها بكينونة بديلة هشة.

لماذا عادت التيارات الأصولية للظهور؟!!

لماذا يثور الإعلام وينكفي ينطفئ، وينتقل ليغرق أحداثاً بأحداث؟!
أي أنه لا مسافة ما بين العتمة والضوء؟!

لماذا يفضلون الجسد على العقل؟!

لماذا..

[] أسئلة مطروحة ولكنها مهمشة، فنحن لا نملك الجرأة والإرادة التي من شأنها الوصول
بنا إلى مكامن حفريات المعرفة وفقاً لميشيل فوكو.

ولنذهب إلى رؤى الفيلسوف الجزائري محمد أركون الذي ربط الكراهية وهي الجانب
المظلم في جوهر الذات الإنسانية، ربط الكراهية بالقدسية، نستطيع أن نستسيغ ضخامة
التآمر العميق على الكائن البشري من خلال ترسيخ مفاهيم الكراهية في جوهر الشخصية
عبر إمبراطورية الخطاب الممنهج المواظب على تفكيك القيم.

وهذا ما ذهب إليه أيضاً الروائي السوري خالد خليفة في روايته (مديح الكراهية) والتي
يتم تغذيتها بشتى الوسائل من قبل صناع القرار.

وكاننا مُسيّرون.. حيث تنخفض نسبة الخيارات ولنغدو مشاريع خامة أو شبه خامة في
خانة العالم العميق.

المفكر محمد أركون والروائي خالد خليفة بطرحيهما حاولا إيجاد خريطة طريق لنا بحثاً
عن الحياة البيضاء،

فتحية لهما في صمتها العميق.

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Gotar

Nivîskar: M. Ferho Ferho
Rastî

Piştî derbaskirina roj, sal û demên dijwar, piştî tekoşîneke bêhempa di ber rûmet û xaka xwe de, di ber nasnameya xwe de, tekoşîneke ku ji tunebûnê hebûnek çê kir, bi saya ked û xebata berxwedêr û tekoşerên gelê kurd girleyên me dikarîbûn mêzeyê serûbin bikin, bi saya hizir û ramanên serok van comerdan dikarîbûn doza gelê xwe di astên navnetewî de bilind bikin û hildin jor., ji parastina çiya bûne parastvanên tovê mirovahiyê, tovê azadiyê, tovê omîd û hêviyan, çek danîn, ne ji ber revandikê bû, lê belê da ku xwe ji mirovahiyê re tekez bikin, ew ne hezkerên şer û cengan e lê belê her tim buxçîên wan dagirtî ji hizir û ramanên tégihiştin û zanîne ye, Zimanê gef û tundiyê derbas bû, bila ezmanê me bi refên kefokên aştiyê were xemilandin, bila jiberdêla dengê guleyan, deng û ewazên mûzîkê bilind bibe da ku serdemeke nû bi aramî û aştiyê dest pê bike. Dema mirov were guhertin, piwîst e bi hizir û ramanên xwe jî were guhertin, pînûs ji berdêla çek tê dîtin, dema hişmendî û hizirîna rast e, çekhildayîn ji ber parastin rûmet û hevsengiyê bû, dema dijminê me bi zimanê pînûsê ber bi te newê, tu neçar dimînî, tu çek hilgirî, lê dema bi dilsozî ber bi te hat, wê demê divê mirov dengê guleyan rawestîne, û dest bi guftûgoyê bike, ji ber em ne şerxwaz in lê dema şer hate li ber derî, ya baş tu xweş şervan bî, eger ne wisa be, pir hesan e ku tu werî binaxkirin û çireya te vemirînin, lê em aşîxwaz in, deriyê me ji hemû nîrxên bi rûmet re vekirî ye, Dawiya hemû şerî wêrankirin e, lê dema dergihê lihevhatinê vebû, a baş ew e tu xweş xêrxwaz bî, û nîfretê li şer û cengan bînî.

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

Gotar

Nivîskar: M. Thomas Edeson

Nostaljiya Dema Ava Baş

Em bi bîr tînin, li quncikên xaniyên kevin ên ji axê û di bin siya dîwarên ku tava havînê dihevin û ji biharê xatir dixwazin, şûşeya axê [[zeer]] bilind radiwestiya, mîna ku ew parêzvanekî ava baş û balyozê sermayiya xwezayî be ku, di wê demê de, ne hewceyî elektrîkê û ne jî sarincokê bû.

Ev şûşeya axê, ku ji axa erdê bi destê cotkarekî sade hatiye çêkirin, ne tenê firaxek ji bo hilanîna avê bû; ew sembola jiyan, comerdî û paqijiyê bû.

Ava di şûşeyê de her gav sar û paqij bû, ji dilê axê diherikî û di qulên wê re derbas dibû, mîna ku xwezayê ji bo me avek taybetî bi tama dilniyabûn, aramî û bîhna rastbûnê afirandibe.

Ew qedeha metalî çiqas xweşik e ku li ser çengê xwe rûniştiye, li benda destekî tî di germahiya nîvro de an jî mêvanekî derbasbûyî ye ku di qulpek avê de ji wê şûşeyê rehetiyê dibîne.

Hin kes wan bi kîsikên tûrikan dixemilandin û dendikên genim, ceh, an nîsk di nav wan de diçandin, ku guhên genim ên kesk çêdikirin mîna ku ew kenê xwezayê bin. Dîtina şûşeyê xweşikbûnek bêhempa dida wê derê, û zarok li dora wê dicivin û bêyî gilî û gazinan bi hev re vedixwin. Av ne tenê vexwarinek bû; ew ava rastîn bû, wekî bav û kalên me digotin. Ew pîroz, şîfadar û germ bû. Her malek şûşeyek hebû, û her şûşeyek çîrokek hebû. Çîroka dayikekê ku her sibeh ew tijî fikir, bapîrek ku bi baldarî ew paqij fikir, an zarokek ku ji bo tijîkirina qedehê dibezî. Ax, ew roj...!!!! Em çiqas bêriya sadebûn û dilsoziya jiyanê dikin. Di siya vê şûşeyê de, me wateya comerdî, paqijiyê, bereket û tama avê fêr bûn. Îro, tevî hebûna hemû amûrên rehetiyê jî, şûşe wekî simbola serdemekê di bîranînê de dimîne ku em êdî tê de najîn, lê ew bi hemû hûrgiliyên xwe di dilê me de dimîne, nemaze yên ku di wê qonaxê de bi hemû hûrgiliyên wê jiyane

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فەرمی و دەستێردایە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

گوکار و بوچوون نقيسكار: م. يه عقوب نيروهي

سیستەمی فیدرالیەتی ١/٢

- سیستەمی فیدرالیەتی دقیت بدستی ل عیراقی جھێ خۆ بگریتن لدویف سیستەمی فیدرالیەتی دقیت سەروک کوماری حکومەتا فیدرالی و دادگەها بلندا فیدرالی و پەرلەمانی فیدرالی دەوری خۆی فیدرالیەتی و دەقەر و پارێزگەهین حکومرانیی بین و چارەسەرا کیشین هەردو حکومەتا ناوەندی و حکومەتا هەریمی بکەن لدویف سیستەمی دەولەتەکا فیدرالی:
- ١- نابیت حکومەتا ناوەندی مای خۆ دحکومرانی حکومەتا هەریمی دا بکەتن، چونکە هەر ئیکی دسنوری خۆ دا مافی خۆی سەروەری (سیادی) تاییبەت هەیه.
 - ٢- وە هەروەسا چینابیتن دەستەلاتداریت هەر حکومەتەکی سەربەخۆ لدویف کەیفای خۆ حکومرانیی بکەن.
 - ٣- وە بهیچ رەنگەکی چینابیتن لجهی رێقەبەریی حکومەتی کۆمپانیی ئەهلی و کەرتین تاییبەت کار بکەن وە وان چاوا بقیتن وەسا یاریا بمال و گیانی خەلکی بکەن دقیت کەرتین تاییبەت نەمینن دناق رێقەبەریا و دەزگاین حکومی دا وە لدویف سیستەمی فیدرالیەتی نابیت کار بکەن.
 - ٤- دقیت هەردو حکومەت کار بکەن بو خۆشکرنا ژيانا مللەتی دەولەتا فیدرالی یا عیراقی وە هیچ فەرق و جیاوازیەک دسیستەمی کرین و فروتنای مللەتی دا نەبیتن لەهر جەهەکی کۆ دسنوری عیراقا فیدرالی دا بن.
 - ٥- قیمەتا نەفتی و پەنزینی و غازێ و هەر تەشتەکی سەر عەردو بن عەرد دقیت دسنوری دەولەتا فیدرالی یا عیراقی دا بو پاراستنا ژيان و مان و کەرنامەتا مللەتی وەک ئیک بیتن.
 - ٦- بهیچ رەنگەکی چینابیتن تەشتی سەرەکی کۆ ب ژيانا هەمی خەلکی قە گریدای بن دەستیت ئەهلی دا بیت بو نمونە وەک خەتیت تیلەفونا و ئنترنییتی دقیت هەمی بجنە دژیر چاقدیریا وەزارەتا راگەھاندنی قە و دەرئامەدی وان بجیتە دخزینا مللەتی دا.

72

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

25/7/2025

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمی و دهستیردایه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

گوکار و بوچوون نqîsîskar: م. یه‌عقوب نîروه‌ی

سیسته‌می فیدرالیه‌تی ۲/۲

- ۷- چاقدیریا ده‌رئامه‌د و مالی ملله‌تی لهر جهه‌کی بیت دقیت بکه‌قنه دژیر چاقدیریا نوینه‌ریڤن پارێزگه‌هین وه‌لاتی دا و ده‌رئامه‌دی وان و خه‌رچ کرنا وان بکه‌قیته دژیر چاقدیریه‌کا چردا و زور ب رونی و ئاشکرا بهیته کۆم کرن و راگرتن لدویق خزمه‌تا ملله‌تی بهیته سه‌رف کرن.
- ۸- کاری سه‌لامه‌تیا خه‌لکی و دابین کرنا ده‌رمانا و زیده‌کرنا نه‌خوشخانیت حکومی دژیر چاقدیریه‌کا چردا بو پاراستنا سه‌لامه‌تیا خه‌لکی بهیته ئه‌نجام دان.
- ۹- زیده‌کرنا کرنا قوتابخانه و زانکۆ یا و هه‌می ره‌نگین که‌رتین خاندنی و جهین قه‌حه‌واندنا قوتابیان بهیته ئه‌نجام دان داکۆ خه‌لک مفادار بن ژ خاندنی.
- ۱۰- دقیت ده‌وله‌تا فیدرالی دسنوری هه‌ردو حکومه‌تا دا گرنگیه‌کا چر بده‌نه که‌رتین ئاف و که‌هره‌بی وه‌ دژیر چاقدیریه‌کا چردا بیت وه‌ دویر بیت ژمایتیکرنا که‌رت و کۆمپانییت ئه‌هلی و یاره‌کی کیم ژ هاوولاتیان بهیته وه‌رگرتن.
- ۱۱- که‌رتین نه‌فتی و غازی و هه‌ر تشته‌کی بن عه‌رد و مؤشته‌قاتیت وان وه‌ک پالایشگا و پالوتیان و لگه‌ل په‌نزیخانه و ساحیت غازی دقیت هه‌می بینه حکومی و دویر بن ژمایتیکرنا کۆمپانییت ئه‌هلی و ده‌سته‌هلاتدارا.
- ۱۲- دقیت حکومه‌تین فیدرال و پارێزگه‌هین وان زالگه‌ نه‌بن وه‌ک ده‌وله‌تین فیدرالیین ئه‌وروپا و وه‌ قان دو به‌ره‌کیا و گفاشتنا لسه‌ر خه‌لکی راکه‌ن و سنورین خۆ لده‌ستین دژمنین ده‌ره‌کی پارێزن.
- ۱۳- ناچیبیتن ده‌زگاین حکومه‌تی تایبه‌ت دادگا و پولیس و ئاسایش و پاراستن و... بکه‌قنه دژیر چاقدیریه‌کا حیزبی و که‌سایه‌تیا دا و وان چاوا بقیتن وه‌سا خه‌لکی بگرن و ره‌زیل بکه‌ن ئه‌شکه‌نجه‌ بده‌ن وه‌ یا بکوژن ئه‌گه‌ر ملله‌ت بدرستی که‌فتنه دژیانه‌کا خوش دا و مافنیاس بون و بدرستی دینی خۆ گه‌هشتن دی ژزه‌ره‌را دویرکه‌قن و ئیدی که‌س ل ژيانا خۆ ناترسیت و ئه‌ف که‌رت هه‌می دی چنه‌مالا خۆ هه‌می ملله‌ت خه‌لک پێشمه‌رگه‌ و پولیس و ئاسایش و پاراستن و چاقدیرن و هه‌یچ پێویستی بقان که‌رتا نامینیتن له‌ورا کار بهیته‌کرن بو پیکه‌ ژيانی و خوش کرنا ژيانا ملله‌تی.

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da (المجلة رسمية و مرخصة)

گوتار و بوچوون

نقیسکار: م. صالح حەکیم

نیازین خوه بکه ئارمانجا سالۆخه تین خوه

پیرابوونین گرنگ د ژیانیدا کو ههر تاکهک بزانیته دی چاوا سه ره ده ری
 کهت یان ریکینخوه نیاسینی چنه، یان چاوا ب چ ریک و میکانیزم قوناغین خوه نیاسینی
 تییه راندینه پیخه مهت ژیا نه کا ریخستی و ئارام ل گهل دهر دۆرین خوه، داکو نیاسینا وی
 که سایه تی بیته ئامیری بجهئینانا ئارمانجین وی یین رهوا. ب دیتنا من، ههر قووناغه کا
 ژیی مروق ییدی ب خوه هشیار کرنی ههیه، چونکی ده مپوراندا ب کارین بی واته قه، دی
 کارتی کرنی سهر ژیا نا پاشه روژا مروقان کهت، ئانکو هزر د بجهکرنا ئارمانجاندا ناکهت،
 دووماهی قووناغ دی باجی دهت جارن مروق ب شیوهیه کی نه ریخستی دی وهختی خوه
 بۆرینیت، چونکو نه و که سایه تیا خوه ناس ناکهت. گومان تیدا نینه کو بی ماندوو بوون ب
 نیاسینا که سایه تیا خوه کارین چو تاکان سه رناگرن، یان ههر کاره کی مروق دکهت ب
 دروستی یی سه رکه قتی نابیت نه خاسمه نه گهر پیشدهم هزر د وی چه ندیدا نه که کربی، ب
 تایه تی ژی نه گهر ل سهر چو پلانیین ریخستی کار نه کربیت، لهو نه و دی ییدی ب
 لیژقینه کی د که سایه تیا خوه دا بیت، ههر چه نده دبیت کومه کا شیانیین باش ل جهم وی هه نه
 و دی شیت گه له ک کارین نوو ئاقرینیت و نه جامبدهت، به لی چونکو نه و خوه نانیاسیت، یان
 نزانیت دی ژ کیری دهستی کهت، لهو دی وهختی خوه ب هنده ک کارین بی بنهما بۆرینیت،
 ئانکو نه گهر مروق شیان و شاره زایی بو کاره کی هه بیت، نابیت خوه ژی دوور بیخیت، نه قجا
 سه دهه نه و بخوه بیت، یانژی ریگری هه بن کو بگه هیته بجهکرنا وی کاری بلا مروق به رده وام
 بیت لسه رهول و بزاقان، بو شیان و بنه جهرکنا رییین سه رکه قتی نابیت دهستان داهیلین
 ییدی به بو ژیا نی به رده وام هزر بکهین، شاره زایی نه وه تو هزر و بوچوون و سالۆخه تین خوه
 بنیاسی، یان به ری خوه دانا ته بو ژیا نا روژانه باشی و خرابیان ل جهم خوه دهستنیشان
 بکهیی، نه خاسمه ده می تو خوه تاقیدکهیی، چاوا خوه دبینی یان دهرو به ری نه چو دبین
 بزانه نه ری نی و نه ری نی ته جنه، د قان تاقیکرنان دا ریک و ریبا زین خوه باشر بنیاسه کار ل
 سهر وی چه ندی بکه بو بهیژنیخستنا باوه ری نه د ههر واره کی.

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

چيرووك

نقیسه: م. رهحیما بهرواری (چیرۆکا نونوی)

(نونو) ناسناقی کوره کئ ههزاره ژین وی ل ناچه را 25_26 دایه، خانم به حس دکهت

کا چاوا "نونو" نیاسیه دبیزیت: جاران ئەز بۆ پیدقیین مالا خو یین روزانه وهکی ناهین خوارنی و زهرزهواتی دچوومه بازاری، گهلهک جاران سهري ههقی من قهستا گومرکا دکر ژبه پیدقیین خو ب کوم من دکرین. ئەز چومه ئیک ژوان گومرکا یین زهرزهواتی د فروشن من بهري خو دایي گهجه کئ یی کاری کریکاریی دکهت و زور یی چالاک و کهیفخوش بو، من ژي گازیکرئ برا برا لی وی بهرسفا من نه دا راستی ئەز پیچه کئ توره بووم لی من ب چ قه وهرنهگرت و دووباره من گازیکر قه دیسان زقري به لی هه بهرسفا من نه دا دقییا ب ئیشارهتین دهستان من تیبگههینیت. یاشی خودانی کاری هات و ب خیرها تئا من کر و پستی من ئەو تشتین پیدقی کرین خودانی کاری گازیگر "نونو" وهره تشتین خانمی بو بکه د ترومبیلی دا، منژی یرسی ئەقه کیه؟ "نونو" ناقي وی یی جیاوازر و نا ناخفتی وی گوت: ژبه رکوی لاله، هه ربیجکاتی خه لکی و خیزانا وی ب ناقي "نونو" یا گازیکرئ ئەگه رک ناقي وی ب دروستاهی "حسن" ههروه سا گوته من کیم په یقان دناخفتی ئەو ژي تنی ب ئەوین دهورو بهرین وی تیدگههین. من ژي خاترا خو ژي خوازت من گوئی سوپاس "نونو" ئەوی ژي بگرنژین قه ب ئیشارهتین دهستی گوته من بخیر بچی. بو جارا دووی و سیی و چاری ئەز چومه گومرکا وان و ئەز "نونو" بوینه هه قال، ئەز پیچه کئ فیری شیوازی ناخفتنا وی بوم و گهله کهیفامن پی هات. و من پرسیارا خودانی کاری کر کا چيرووكا ئەقی گهنجی چیه؟ وی گوت: ئەق گهجه دگهل دهیکا خو و سی برایین خو یین دی یین په ککهفتی دژیت لی تنی ئەقی شیانین کارکرني یین ههین لهوما ئەم ژي دهینه شولی ئەگه رک خو مه پیدقی ژي یی نه بیت. تشتی ژهه میان پتر سه رنجا من راکیشایی عزهت نه فس ل دهف هه بوو من گوته "نونو" ی وهره بوته کوژمه کئ کیم پارا وهکی بخشیش ژ من وهریگره لی رازینه بوو و ب شیوازی ناخفتنا خو گوت: ئەز بو خو کار دکم پاری دهستین خو بو دهیکا خو د به مه مال. من گوئی پا ئەز دشیم بو ته ج بکه م بهرامبه ری خزمه تا ته وی ناخفتنهک گوت کو من چجار ئەو هزره ژي نه دکر گوت: تنی بو دهیکا من دوعا بکه خودی هیزی بدهتی دا بشیت هه رسی برایین من خودان بکهت ئەز گهلهک ژبه رک دهیکا خو خه مگینم ژبه رکو من باب نینه هه می کارین مالی و خودانکرنا برایین من خه ما وی نه، زور پیقه ماندی دبیت و گهلهک جاران ئەز حه زدکهم کاری به تال بکه م دا هاریکاریا وی بکه م لی ئەز ژبه رک مه زاختنا که لو په لین مالی و کرینا ده رمانا ئەز نه چار دبم بهیمه قه سه رکاری خو، و ئەز بوته راستیه کئ بیژم؟ من گوت به لی نونو کهرمکه بیژه، ئەز دبینم گهنجین مه ئەقی کاری ناکه ن و هه قالین من هه می خه لکی روژ نا قانه. من گوئی بوچی گه نچ حه ژ ئەقی شولی ناکه ن؟ گوت: روژی هه میی تنی (10) هزار دیناران دده نه مه فیجار که سین مه ئەقی کاری ناکه ن. من بو خو وانه یهک ژي وهرگرت یا پر ژ باوه ری بخوبوون و دلوقانی و راستگوئی و رازیبون ب قه دهرا خودی و رزقی کیم و حه لال و پیشفه چونی.. بو زانین حکمه ژ فی چيرووكی هه رکه سی حه ژ بکهت دی به سه رکه فیت هه رکه وهکی مه زنا گوئی (شولکه ری خو به خوشتی خه لکی به) یان ژي (ژته حه ره که ژمن به ره که) بیگومان ئەگه رک ئەم هه ول بدهین و نه راوستین دهی خودا ل سه رکه یسکا ژیان، بی گومان دی به سه رکه قین..

72

25/7/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى و دهستىردايه (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da

.... زاخو مدينتي الجميلة
زاخو مدينتي ما أجملك؟، من أكملك
يا جنة كوردستان؟،،، النهر فيك سلك
يا وجهة السياح، لجمالك كيف أسألك
مهد الفنانين والشعراء؟، لأهلها خلقك
مدينة الزرع والمعدن!، منفذ التواصل
جسراً للشمال والغرب، حلقة للمفاصل
يربط جسداً مقطوعاً، مربوط السلاسل
كم مرة نالوا منك، دمرك، نهبك، أحرقك
مدينتي الطيبة، الخابور أجمل المناظر
الكورنيش منظر الجمال، وكثرة المنابر
موطن التعايش، أعجب فيك كل عابر
كم عديم الضمير بلا دين أراد يسرقك
غنى فيك برور شفان و أياز و أردوان
ناد باسمك احرار قامشلو، سنه و وان
لنجدة عفرين الجريحة، گرگر و كيوان
الكل مشتاق بالوطن الواحد يلتحقك
مدينتي أهواك بنسيم الغرب والشمال
دم الأخوة شرياناً! كمرك الخليل كمال
معبر سيمالكا؟، جسراً لموطن الابطال
متى يتحقق الحلم، كل الاحرار يعشقك
بقلمي: 16/7/2025

نه زير چه مبا هيقي

Nazeer chembahivy